

Szeremelyi osztály: Kisebbségi kiadvány

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: RÉDEY TIVADAR

XIV.

INDEX CODICUM
MANU SCRIPTORUM LITURGICORUM
REGNI HUNGARIAE

QUEM CONCINNAVIT

D. DR POLYCARPUS RADÓ O. S. B.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST

KIADJA A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRA

Az Orsz. Széchényi Könyvtár Kiadványai

című sorozatban eddig megjelent:

- I. **Hoffmann Edith:** A Nemzeti Múzeum Széchényi Könyvtárának illuminált kéziratai.
- II. **Gárdonyi Albert:** Régi pesti könyvkereskedők.
- III. **Goriupp Alisz:** A Magyar Nemzeti Múzeum Hírlaposztálya fennállásának első félszázadában. 1884—1934.
- IV. **Iványi Béla:** Könyvek, könyvtárak, könyvnyomdák Magyarországon. 1331—1600.
- V. **Hubay Ilona:** Missalia Hungarica. Régi magyar misekönyvek.
- VI. **Trócsányi Zoltán:** A XVIII. század magyar nyomtatványainak meghatározása.
- VII. **Szarvasi Margit:** Magánkönyvtárak a XVIII. században.
- VIII. **Kniezsa István:** Cirilbetűs szláv szövegek nemzetközi tudományos átírása.
- IX. **Makkai László—M. Horváth Magda:** A magyar könyvgyűjtő kézikönyve.
- X. **Zolnai Klára:** Bibliographia Bibliothecae regis Mathiae Corvini. Mátyás király könyvtárának irodalma. (Előkészületben.)
- XI. **Varjas Béla:** Balassa Bálint istenes énekeinek első kiadása.
- XII. **Joó Tibor:** Magyar nyelvű filozófiai kéziratok a Széchényi Könyvtárban.
- XIII. **Szemző Piroska:** A «Pester Zeitung». Egy XIX. századbeli kormánylap története.

Memoriae

Melchioris Zalán O. S. B.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

AZ ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KIADVÁNYAI

SZERKESZTI
RÉDEY TIVADAR

OSZK
XIV.
Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST
STEPHANEUM NYOMDA

1941

INDEX CODICUM
MANU SCRIPTORUM LITURGICORUM
REGNI HUNGARIAE

QUEM CONCINNAVIT

D. DR POLYCARPUS RADÓ O. S. B.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST

KIADJA A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

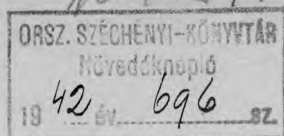
ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRA

Extractum ex
Pannonhalmi Főapátsági Főiskola Évkönyve 1940/41.
(pp. 143—202.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

~~016320~~

10.125/14

A kiadásért Radó Polikárp, a nyomásért ifj. Kohl Ferenc felel.

Ratio huius Indicis.

Nemo est, quin sciat, quantum detrimenti ceperit patria nostra, inclitum Regnum Hungariae ab iniuriis temporum incursionibusque hostilibus et quomodo splendor ac decus Regni medio-aevalis detrita sint. Ideo fateri debemus apud nos plures codices decursu saeculorum deperiisse, quam apud alias nationes.

Ut tamen codices nobilissimi medii aevi, hoc est : liturgici, ex ignorantiae oblivionisque tenebris eruerentur, Praefectus Bibliothecae Regnicolaris Széchényianae, cl. vir dr. Josephus Fitz opus mihi iniunxit omnium codicum manuscriptorum liturgicorum medii aevi, qui in Hungaria inveniuntur, vel inde originem duxerunt, catalogum concinnare. Opusculum praesens tantum initium prodromusque operis maioris est, quod Deo favente editurus sum. Id quod nunc edidi, tantum adiuvere vult doctos viros etiam Regnorum exterorum in investiganda liturgiae historia. Susceptum opusculum permultis naevis laborare optime scio, sed ut iterum dicam, tantum lacunam vult supplere, dum opus maius post inspectionem omnium codicum in lucem prodire potest.

Tota materia dividitur in tres partes : *Prima parte* continentur omnes codices liturgici, etiam externae provenientiae, qui in bibliothecis Regni nostri asservantur. *Secunda parte* : omnes pariter codices, qui ad aliquam bibliothecam Regni historici Hungariae (usque ad a. 1918) pertinent. *Tertia parte* : omnes codices provenientiae Hungaricae, qui fato libellorum in bibliothecas externas devenerunt.

Spero aliquam parvam utilitatem etiam hoc opusculum praestare posse et enixe rogo omnes viros doctos, ut me in suscepti maioris operis executione adiuvere velint.

Anschrift — Indirizzo: Radó Polikárp VIII., Baross-u. 62. Budapest.

Abbreviationes:

<i>Ant</i>	Antiquus numerus codicis.
<i>BCat</i>	E. Bartoniek, Codices latini medii aevi, Bpest 1940.
<i>Berkovits</i>	E. Berkovits, Miniatori ungheresi: Corvina 1941.
<i>Csontosí MKSz</i>	Csontosí János, MKSz 1879—1881: Adalék a magyarországi XIV. és XV. századi könyvmásolók és betűfestők történetéhez.
<i>Dankó ÚjMSion</i>	Új Magyar Sion 1871—2: Magyar szertartási régiségek.
<i>Gábríel Btk</i>	Gábríel Asztrik, Breviáriumtípusú kódexek, Budapest 1934.
<i>Hoffmann</i>	Hoffmann Edith, az Orsz. Széchényi Kt illuminált kéziratai, Bpest 1928.
<i>Hoffmann Rmb</i>	Hoffmann Edith, Régi magyar bibliofilek, Budapest 1929.
<i>Knauz MSion</i>	Magyar Sion 1865—1869: A magyar egyház régi szokásai.
<i>Kortan</i>	Knauz Nándor, Kortan, Bpest 1876.
<i>Kt</i>	Könyvtár.
<i>MI</i>	Szinnyei, Magyar írók élete és munkái, Budapest, 14 kt. 1891—1914.
<i>MKSz</i>	Magyar Könyvszemle, Budapest ab anno 1876.
<i>Ms</i>	manuscriptum.
<i>MSion</i>	Magyar Sion.
<i>Ortway</i>	Ortway Tivadar, Pozsony város története, Pozsony 1892—1912.
<i>Száz.</i>	Századok, Budapest ab anno 1867.
<i>VH</i>	Jos. Dankó, Vetus Hymnarium ecclesiasticum Hungariae, Budapestini 1893.
1882 <i>KE</i>	Könyvkiállítási Emlék, Budapest 1882.
1930 <i>RE</i>	Régi egyházművészet országos kiállítása, Budapest 1930.
*	Asteriscus denotat in Conspectu codicum (p. 200 s.) librum esse provenientiae externae.

Prima pars. Codices in bibliothecis Hungariae asservati.

Bibliotheca aeppalis Agriensis

(Eger.)

Michalek Manó, Catalogus alphabeticus et chronologicus (ms).

Varju Elemér, Adatok az egri érsekmegyei kt. ismertetéséhez, MKSz 1902, 27—49.

Toldy Ferenc, Egri szünnapok, Új M. Múz. 3 (1853) 515.

1. U. XII. 50. Breviar. saec. XV.

Colligatum e duobus breviariis, quorum unum ineunte s. XV. scriptum est, alterum 50 annis posterius. Verisimiliter pro eccl. Hungarica.

Varju p. 36, nr. 5.

2. U₂ VI. 5. Missale. A. D. 1394.

Ladislai de Miskolch. Ff. 180 complectitur.

Tudományos Gyűjtemény 1819, V., 24. — Varju 32—35 p. nr. 2. — Dankó, VH. p. 98 s. nr. 31. — Toldy, M. Nemzeti Irodalomtört. 1862, I. 143. — Csontos MKSz 1879, 45—46. — 1882 KE. nr. 10. — Zalán Pannonhalmi Sz. 2 (1928) 195 p. — Berkovits p. 261 s.

3. P. VII. 21. Sermones de Sanctis. s. XIV.

Ff. 289. ab eodem scriptore scripta, in 4-o.

Varju p. 39. nr. 9.

4. B. XI. 7. Breviar. S. XV.

Sec. Michalek «Posoniense», sec. Varju «Pataviense».

Varju p. 42. nr. 18.

5. U₂ VI. 11. Breviar. S. XIV. med.

Per anni circulum pro eccl. quadam Hungarica, valde interpolatum saeculo XV, numerans ff. 239.

Varju p. 36. nr. 4.

6. N. III. 1. Praefationale Missarum. A. D. 1563.

Ant. Verancsics describere curavit hunc libellum.

7. S. VIII. 32. Antiphonale. A. D. 1702.

Gabrielis Erdődy.

U. VI. S. non est Breviarium, sed liber horarum.

Bibliotheca Academiae Scientiarum Budapestini.

8. **Lat. cod. 8-r. 21.** (Vigyázó 874) *Psalterium*. S. XV.
Liber ff. 205 constans, verisimiliter in usum ecclesiae Germaniae confectus est.
Gábríel Btk p. 38, nr. 5.
9. **Lat. cod. 4-r. 34.** (Vigyázó 1121). *Psalterium*. S. XVI.
Liber ff. 90 constans «secundum morem Ambrosianum, quod fecit fieri dns presbiter Antonius de Rociis, rector ecclesiae sanctae Marie pederonis ad honorem virginis Marie».
Gábríel Btk p. 38, nr. 6.
10. **Lat. cod. 8-r. 5.** *Breviarium*. S. XIII.
Gábríel Btk p. 40, nr. 4.
11. **Lat. cod. 8-r. 31.** (Vigyázó 1120). *Breviarium*. S. XV.
Gábríel Btk p. 42, nr. 20.
12. **Lat. cod. 4-r. 10.** *Diurnale*. S. XIV.
Liber ff. 285 constans, pertinebat ad: «S. Maria Magdalen Closter vor Schottenthor czu Wien». Rubricae libri linguae Germanica conscriptae sunt, «nach passauer Rubriken».
Gábríel Btk p. 42, nr. 22.
13. **Ném. cod. 8-r. 7.** *Breviarium*. S. XV.
Librum ff. 292 constantem scripserunt in usum chori Wratislaviensis (Breslau).
Gábríel Btk p. 42, nr. 23. — Conferri debet cum breviario 1257. AA. XI. 17. Universitatis Cracoviensis: W. Wislocki, *Catal. codicum*, Kraków 1877—81, p. 318. Cf. infra. nr. 214.
14. **Lat. cod. 8-r. 32.** (Vigyázó 1111). *Officium latinum*.
Liber ff. 163 constans officium B. M. Virg. 7 psalmos poenitentiae et agenda mortuorum continet.
Gábríel p. 43, nr. 24.
15. **Lat. cod. 8-r. 24.** (Vigyázó 878, 1.—3.) *Breviarium*.
Tria volumina: ff. 119 + 132 + 110 constantia. Sanctorale docet, codices in Gallia scriptos esse.
Gábríel Btk p. 43, nr. 25.
16. **Lat. cod. 4-r. 27.** (Vigyázó 861.) *Missale*. S. XIV—XV.
Liber ff. 7 + 20 + 328 constans non exhibet sanctos Hungaricos sed scriptus est pro quodam monasterio Ord. S. Augustini Austriae.

17. **Lat. cod. 4-r. 28.** (Vigyázó 859.) Graduale S. XV—XVI.
 Ff 55 constans. Colligati I. pars (1—26 f.) graduale mancum,
 II. pars manuale tria officia continens est.
18. **Lat. cod. 4-r. 29.** Antiphonarium. A. D. 1415.
 In libro ff 238 constante legitur adnotatio: «Antiphonarium
 hoc ex anno 1415. Nunc autem a fr. Michelangelo a Rapallo
 restauratum fuit a. 1700.» Ad usum fr. Minorum Italiae.
19. **Lat. cod. kis 8-r. 10.** Breviarium. S. XV.
 Liber ff 258 constans.

Bibliotheca Musaei Historici Budapestini

(Magyar Történelmi Muzeum Iparművészeti Osztálya.)

- 19a. **Nr. 4856.** Graduale. S. XV.
 Liber magnus notis musicis instructus complectitur ff 152 et
 scriptus est pro conventu aliquo monachorum; provenientia
 codicis non potest dignosci.
- 19b. **Nr. 4857.** Antiphonarium. S. XV.
 Codex magnus constans ff 102 antiphonarium pro horis diurnis
 est, notis musicis instructum et scriptum in usum fratrum
 Minorum; uti picturae pulchrae libri demonstrant Ger-
 maniae.
- Hi duo libri non inveniuntur in Catalogo Bibliothecae Musaei huius:
 Szőnyi I. László, az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum és Iskola könyv-
 tárának címjegyzéke, Budapest, 1913.

Bibliotheca Regnicolaris Széchényiana Musaei Nationalis.

Emma Bartoniek, Codices latini medii aevi (A Magyar Nemzeti
 Múzeum Országos Széchényi Könyvtárának címjegyzéke: XII.
 Codices manu scripti latini vol. I.) Budapest, 1940.

I. Missalia:

20. **Nyelvemlékek 1.** (Ant. Qu. hung. 387). A. d. 1192—1197.
 Sacramentarium, unicum in regno Hungariae, constans ff
 XXVIII + 144, confectum est in usum abbatiae O. S. B.
 in Boldva. G. Pray primo scripsit de codice, ideo nomine eius
 nuncupatur «Codex Prayanus.»

G. Pray, Vita S. Elisabethae viduae necnon B. Margaritae virginis, Tyrnaviae 1770, p. 249. — J. Sajnovics, Demonstratio idioma Hungarorum et Laponum idem esse, 1770 p. 3—8. — G. Pray, Dissertatio historico-critica de s. dextera divi Stephani primi Hungariae regis, Vindobonae 1771, p. 17, 38, 40, 43—48. — Idem, Dissertatio historico-critica de S. Ladislao Hungariae rege, Posonii 1774 p. 8, 19, 22. — Idem, Dissertationes historico-criticae de s. Salomone rege et Emerico duce Hungariae, Posonii 1774, 72—73. — Idem, Specimen Hierarchiae Hungaricae complectens seriem chronologicam archiepiscoporum et episcoporum Hungariae cum rudi dioecesium delineatione adiectis si quae sunt peculiaries, praerogativis, ut plurimum ex diplomatibus congestum, Posonii et Cassoviae I, 1776, p. 242, II, 1779, p. 47, 286. — Idem, Diatribe in dissertationem historico-criticam de S. Ladislao Hungariae rege . . . ab ant. Ganoczy . . . conscriptam, Posonii et Cassoviae 1777, p. 4, 211—231, 218 nota. — J. Koller, Historia episcopatus Quinque-ecclesiarum I, Posonii 1782, p. 382—414. — J. Batthyány, Leges Ecclesiasticae Regni Hungariae II, Albae Juliae 1785, p. 120—128, 130—196. — N. Révai, Antiquitates I, 1800, 6—20, 100, 341. — O(cskay) A(ntal), A pesti múzeumi kódex részletes taglalatlja, közbenvenetett észrevételekkel, Régi magyar Nyelvmemlékek I. Buda 1838, LXXII—CIV. — Toldy Ferenc, Magyar nemzeti irodalomtörténet, 3. kiad. I, Pest 1862, 93—119. — Knauz Nándor, A magyar Egyház régi szokásai, M. Sion 1868, 805. — Idem, Kortan, Bp 1877, p. 117. nr. 1. — Archiv f. österr. Geschichte (1870) 502—506. — Békesi Concilia Emil, Irodalmi felfedezés, Új M. Sion 1874, 425—434, 529—537. — Fejérfpataky László, Vallás-irodalom az Árpádok alatt, Figyelő 1877, 93—97. — Fraknoi Vilmos, A Pray-kódex, MKSz 1879, 275—280. — 1882 KE nr. 1. 2. 61. 110. — Fl. Mátyás, Fontes domestici, III, Budapest 1884, p. III—V, 208—213. — Dankó J., Magyar bibliographiai érdekes-ségek : az Ordinariusok, MKSz 1888, 116—122. — Idem VH p. 113, nr. 55. — Pauler Gyula, A magyar nemzet története az Árpádok alatt I, Bp 1893, 463, 662. — Zolnai Gyula, Nyelvmemlékeink a könyvnyomtatás koráig, Bp 1894, 51—72. — Széchy Károly, a Pray-kódex ügyében, Irodalomtört. Közlemények 1895, 1—23. — Sebestyén Gyula, A Pray-kódex kora, MKSz 1898, 46—51. Nyelvtudományi Közlemények 1898, 93—100. — R. Prikkel Marián, A Pray-kódex : A pannonthalmi Szent Benedek-Rend története I, Bp 1902, 439—470. — Karácsonyi János, Hol írták a Halotti Beszédet, Magyar Nyelv 1925, 221. — Zalán Menyhért, A Pray-kódex forrásaihoz MKSz 1926, 246—278. — Idem, A Pray-kódex benedictioi MKSz 1927, 44—66. — Idem, A Pray-kódex írásának helye és további sorsa, MKSz 1927, 247—274. — Idem, A Pray-kódex föltámadási szertartása és misztérium-drámája, Pannonthalmi Szemle, 1927, 97—104. — Idem, Das früheste Vorkommen d. Festes Praesentatio B. M. V.

im Abendlande, Ephemerides liturgicae, Roma, 1927, 188 s. — Ernyey József, A Pray-kódex termőhelye és eredeti rendeltetése MKSz 1927, 67—83. — C. Mohlberg, Das älteste Sakramentar Ungarns und eine wiedergefundene Micrologus-Handschrift, Ephemerides liturgicae, Roma 1927, 68. — Hoffmann Edith, Az Országos Széchényi Kt illuminált kéziratái, Budapest 1928, p. 66 s. — Pintér Jenő, Magyar Irodalomtörténet I, Bp 1930, 263—268. — Bartoniek Emma, Alexander de Villa Dei Massa Computija a Pray-kódexben, MKSz 1931, 137—139. — Heilig Konrád, A Pray-kódex néhány problémája, Századok 1933, 55—60. — F. A. Gombos, Catalogus fontium historiae antiquae, Bp 1938, I, 181. — Kniewald K., A Pray-kódex Sanctoraléja MKSz 1939, 1—53. — Idem, A Pray-kódex tartalma, kora, jelentősége MKSz 1939, 413—455. — Kühár Flóris, A Pray-kódex rendeltetése, sorsa, szellemtörténeti értéke MKSz 1939, 213—233. — Idem, Kanonokok és szerzetesek litániája a Pray-kódexben, MKSz 1939, 67—69. — Idem, Előterjesztés a Pray-kódex kiadásáról Bp 1939, Szent István Akadémia. — Idem, Mária-tiszteletünk a XI. és XII. században (Szent István Akadémia hittud. és bölc. oszt. érték. III, 3. Bp 1939, p. 3—7. — Kniewald—Kühár, Magyar szentek ünnepei és miséi a Pray-kódexben, Pannonhalmi Szemle 1939. — E. Bartoniek, Codices latini medii aevi, Bp 1940, 1—5 p.

21. **Cod. lat. medii aevi 214.** (Ant. F. lat. 1963). Ante A. D. 1341. Codex complectitur ff 266, pro ecclesia Posoniensi scriptus est.

Knauz MSion 1868, p. 887 s. nr. 22. — Idem, Kortan 118, nr. 6. — VH 96. — 1882 KE nr. 4. — Ortway II, 4 p. 383, nota 1. Hoffmann p. 71 s. — 1930 RE nr. 582. — BCat 189.

22. **C. l. m. ae. 91.** (Ant. F. lat. 1982). A. d. 1363.

Codex iussu Stephani Golsonis de Sopronio scriptus ff 176 continet.

Knauz MSion 1868, p. 805. nr. 4. — Dankó Új MSion 1871, 89. 177; 1872, 88. 94. 167. — VH p. 97 s. nr. 28. — Hoffmann 83. — Házi Jenő, Sopron középkori egyháztörténete (Győregyházmegye multjából IV, 1) Sopron 1939, 328—333. — Radó Polikárp, Sopron város kéziratok misekönyve: a Golso-kódex, MKSz 1940, 226—235. — BCat 83 s.

23. **C. l. m. ae. 92.** (ant. F. lat. 1980). S. XIV.

Missale ff 228 continens in usum ecclesiae cuiusdam Hungaricae compositum est.

Knauz MSion 1868 p. 890. nr. 26. — Idem, Kortan p. 121. nr. 31. — Hoffmann p. 83. — BCat 84 s.

24. **C. l. m. ae. 93.** (ant. F. lat. 1986). S. XIV.

Missale in usum Hungaricum concinnatum est. Habet ff 153.

Knauz MSion 1868 p. 806. nr. 7. — Ortway II, 4 p. 379. nota 1. — Hoffmann p. 62. — BCat 85 s.

25. **C. l. m. ae. 95.** (Ant. F. lat. 1983). S. XIV.

Missale ff 182 complectens lectionarium missae, deinde missas continet; scriptum est per domnum Pertholdum (Posonii?)

Knauz MSion 1868 p. 807. nr. 8. — Dankó Új MSion 1871, 89. — Ortway II, 4 p. 378 nota 6. — BCat 87 s.

26. **C. l. m. ae. 215.** (Ant. F. lat. 1965). S. XIV.

Missale habet ff 305 et in usum ecclesiae Posoniensis compositum est.

Knauz MSion 1868 p. 888. nr. 23. — Idem, Kortan p. 119. nr. 15. — 1882 KE nr. 13. — VH p. 99. nr. 32. — Ortway II, 4. 379. nota 1. Hoffmann 74 s. — BCat 190 s.

27. **C. l. m. ae. 318.** (Ant. F. lat. 3529). S. XIV.

Missale continens ff 231 in usum ordinis Praedicatorum conscriptum est, et saeculo XV. calendarium, dein proprium sanctorum Hungariae in patria nostra accepit.

Telgárti Lipót, Régi könyvek, MSion 1869, 815 s. unde comperimus librum in Betlér fuisse in castello comitum Nádasdy; cf. infra nr. 273. — BCat 277.

28. **C. l. m. ae. 334.** (Ant. F. lat. 2298). S. XIV.

Missale complectens ff 206 in usum ecclesiae Spalatensis scriptum, dein in usum O. P. Hung. venit; ff 149'—156' glossas croaticas, ff 193—200' autem monumentum antiquissimum linguae Croaticae litteris Latinis scriptum exhibet.

Fr. Radić, Glasnik zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini 18, 90, 254. — Melich János, Miskönyv a XIV. századból, MKSz. 1903, 36—64. — Hoffmann p. 69 s. — BCat 293 s.

29. **C. l. m. ae. 435.** S. XIV.

Missale complectens ff 122 in usum ecclesiae cuiusdam Hungaricae compositum est.

BCat 391.

30. **C. l. m. ae. 395.** S. XIV.

Missale continens ff 200 in usum Hungaricum scriptum est.

Hoffmann p. 70 s. — BCat 359.

31. **C. l. m. ae. 220.** (Ant. F. lat. 1988). S. XIV. ex.
Missale constans ff 370 pro ecclesia aliqua Posoniensi concinnatum est.
Knausz MSion 1868, p. 888. nr. 24. — Ortway II, 4. 352 et 379, nota 1. — 1882 KE 12. — Hoffmann 82 s. — 1930 RE nr. 598. — BCat 195 s.
32. **C. l. m. ae. 361.** (Oct. lat. 601). A. D. 1418.
Missale complectens ff 82 pro itinerantibus monachis Cassinensibus compositum est.
Récsey Viktor, Nicolaus de Hungaria benedictus apát XV. századbeli kézírata Münchenben, MSion 1899, 141—144. — BCat 317—319.
33. **C. l. m. ae. 377.** A. D. 1423.
Missale et Antiphonale parvissimum (ff 19) a Johanne de Wacia scriptum est in usum fraternitatis aurifabrorum Vacii.
1930 RE nr. 586. — MKSz 1910, 107. — Gulyás Pál, a könyv sorsa Magyarországon, MKSz 1923, 35. — Gerevich Tibor, A régi magyar művészet európai helyzete, Bp 1924, 12. — Hoffmann 80 s. — Horváth Henrik, Zsigmond király és kora, Bp 1937, 146. — Berkovits p. 262. — BCat 332.
34. **C. l. m. ae. 359.** (Ant. F. lat. 3750). Ante a. D. 1439.
Missale continens ff 204 iussu Georgii de Pálócz aeppi Strigoniensis (1423—1439) scriptum est.
Bartonek Emma, Az Országos Széchenyi Könyvtár 317. sz. kódexéről, MKSz 1923, 201 nota 1. — Hoffmann 84 s. — Hoffmann Rmb p. 44—46. — BCat 315 s. — Hoffmann, Pálóczi György esztergomi érsek két könyve, M. Bibliofil Szemle 1925, 34—36.
35. **C. l. m. ae. 222.** (Ant. F. lat. 1964). A. D. 1480.
Missale ff 194 complectens in usum ecclesiae Posoniensis scriptum est iussu Joh. Potennperger iurati Posoniensis.
Knausz MSion 1868, 809. nr. 14. — Idem, Kortan p. 119. nr. 21. — Dankó Új MSion 1871, 89. — 1882 KE nr. 42. — Hoffmann 89 s. — Ortway III, 382, 395 s. — 1930 RE nr. 584. — BCat 197 s.
36. **C. l. m. ae. 219.** (Ant. F. lat. 1984). A. D. 1488.
Missale ff 229 habens in usum Posoniense scriptum est et legatum ecclesiae capitulari S. Martini per Magd. Rosentalerin.
Knausz MSion 1868 p. 809 s. nr. 16. — Idem, Kortan p. 120. nr. 22. — 1882 KE nr. 45. — Ortway II, 4. 379 nota 1. — VH p. 109. nr. 45. — Hoffmann Edith, Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei 1924—1926, 81. — Hoffmann 90—93 et Rmb 154. — 1930 RE nr. 583. — BCat 194 s.

37. **Nyelvemlékek 17.** (Ant. Qu. Hung. 386). A. D. 1489.

Missale ff 91 continens in usum Balthasaris de Batthyány capitanei castri Kőszeg scriptum est et missas votivas continet.

Toldy Ferenc, Litterati Nemes Sámuel s a közel legrégibb magyar naptár, Athenaeum 1841, II. 333—335. — Mátray Gábor, A magyar naptárakról a közelebb lefolyt négy század alatt, Magyar academiái értesítő 1853-ról, Pest 1853, 27—29. — Knauz MSion 1868, 810—812. 881—883. — Dankó Új MSion 1871, 89. — Csonotosi MKSz 1879, 56 s. — Zolnai Gyula, Régi magyar nyelvemlékeink a könyvnyomtatás koráig, Bp 1894 p. 27. nr. 20. — Idem, A Batthyány-misekönyv magyar naptára és lapszéli jegyzetei, MKSz 1895, 106—116. — MI III. 116 s. — Sebestyén Gyula, Batthyány Boldizsár misekönyve: Emlékkönyv Beöthy Zsolt születésének hatvanadik évfordulójára, Budapest 1908, 199—205. — Jakubovich Emil, Adalékok nyelvemlékeink sorozatához: Magyar Nyelv 1919, 123. — Hoffmann p. 93 s. — Pintér Jenő, Magyar irodalomtörténet I. Bp 1930, 413—417. 719 s. — BCat 6. — Radó Polikárp, Batthyány Boldizsár misekönyvének hitelessége MKSz 1941, 132—149.

38. **C. l. m. ae. 216.** (Ant. F. lat. 1985). S. XV.

Missale complectens ff 329 in usum ecclesiae Posoniensis scriptum est.

Knauz MSion 1868, 890. nr. 27. — Idem, Kortan p. 121. nr. 32. — Ortway II, 4. p. 353 et 378 nota 6. et p. 379 nota 1. — Hoffmann 76—78. — 1930 RE nr. 585. — BCat 192 s.

39. **C. l. m. ae. 217.** (Ant. F. lat. 1966). S. XV. ex.

Missale continens ff 285 in usum cuiusdam monasterii O. Cist. Italiae scriptum est.

Knauz MSion 1868 p. 805. nr. 3. — Dankó Új MSion 1871, 88 s. — Hoffmann 11 s. — BCat 193.

40. **C. l. m. ae. 218.** (Ant. F. lat. 1967). S. XV.

Missale ff 305 constans pro ecclesia aliqua Posoniensi compositum est.

Knauz MSion 1868 p. 807. nr. 9. — Idem, Kortan p. 118. nr. 12. — VH p. 111. nr. 50. — Ortway II, 4. 383 nota 1. — Hoffmann 78 s. — BCat 193 s.

N. B. Codices recensiti sub nr. 21. 26. 31. 35. 36. 38. 40. erant Capituli Posoniensis. Capitulum inter alia et hos codices Musaeo Nationali obtulit 13. Jan. 1813; cf. VH 113 et Kollányi F. MKSz 1904, 38.

41. **C. l. m. ae. 221.** (Ant. Qu. lat. 1250). S. XV.

Missale parvum (ff 37) ad usum Erasmi comitis Wertheim compositum serviebat pro itinerantibus.

Hoffmann p. 39 s. — BCat 197.

II. *Breviaria et Psalteria.*

42. **C. l. m. ae. 333.** (Ant. Qu. lat. 2297) *Breviarium*. S. XII. Liber ff 216 constans pars aestiva et autumnalis est, ornatus notis neumaticis lineis carentibus. Pro ecclesia aliqua Germaniae meridionalis exaratus est. h
Gábel Btk p. 40 nr. 1. — BCat 292 s.
43. **C. l. m. ae. 15.** (Ant. Qu. lat. 1090) *Psalterium*. S. XII. Constat ff 77, non liquet, num pro ecclesia quadam Hungarica scriptum sit.
Gábel Btk p. 38. nr. 2. — BCat 16.
44. **C. l. m. ae. 366.** *Psalterium*. Ante a. D. 1364. Codex ff 124 continens in usum ecclesiae Hungaricae ordinis minorum compositum est. Cum notis musicis et annotationibus hungaricis. h
Lukinich Imre, Magyar psalterium a XIV. századból, KMSz 1904, 253—254. — Gábel Btk p. 38. nr. 4. — BCat 322.
45. **C. l. m. ae. 408.** (Olim Vindobon. Palat. 1781) *Capitula et collectae*. Ante a. D. 1370. Codex (ff 108) in usum chori Strigoniensis conscriptus est; fragmenta lectionum et evangeliorum, item alleluja paschale notis musicis instructa exhibet. h
Knauz, Kortan p. 118. nr. 11. — Csontos János, A bécsi udvari könyvtár hazai vonatkozású kéziratái, MKSz 1884, 181. — VH p. 91 s. nr. 20.; *publici iuris facit calendarium et necrologium* p. 438—461. — BCat 369.
46. **C. l. m. ae. 33.** (Ant. Qu. lat. 1087) *Breviarium*. S. XIV. Liber ff 361 continens in usum ecclesiae alicuius Hungaricae conscriptus est a Nicolao sacerdote scriptore de Ceronabriba. h
Knauz MSion 1869 p. 731. nr. 1. — Csontos MKSz 1881. p. 205 s. — Fejér, Codex diplomaticus IV., 2, 34 p. — VH p. 112. nr. 52. — Gábel Btk p. 40. nr. 2. — BCat 33.
47. **C. l. m. ae. 71.** (Ant. F. lat. 2673) *Capitula et collectae*. S. XIV. In usum fratrum minorum praeter capitula et collectas totius anni etiam antiphonas ad magnificat et ad benedictus comprehendit; notis musicis intructus est codex, (ff 108).
Gábel Btk p. 43.; p. 26 nota 4. — BCat 60 s.

48. **C. l. m. ae. 340.** *Breviarium* m. S. XIV—XV.
Codex ff 395 constans scriptus est pro ecclesia Autissiodorensi (Auxerre, Gallia).
Gábríel Btk p. 42. nr. 17. — BCat 303 s.
49. **C. l. m. ae. 191.** (Ant. duod. lat. 69) *Psalterium* m. S. XIV.
Codex ff 166 constans exhibet psalterium dispositum per hebdomadam.
Gábríel Btk p. 40. nr. 3. — BCat 152.
50. **C. l. m. ae. 128.** (Ant. F. lat. 1969) *Psalterium* m. Ante a. D. 1419.
Liber ff 151 continens scriptus est pro ecclesia Posoniensi et legatus est dictae ecclesiae per Blasium canonicum Posoniensem († 1419); etiam hymnarium exhibet notis musicis instructum.
Knausz MSion 1869, 736. nr. 13. — VH p. 112. nr. 53. — Gábríel Btk p. 38. nr. 3. — BCat 114 s.
51. **C. l. m. ae. 446.** (Olim Lambach nr. 89. fol. m.) *Breviarium* Post 1474.
Liber foliis 523 constans mirabili arte Italica illuminatus per Franciscum de Kastello Ithalico de Mediolano, proprietas Dominici Kálmáncsehi, tunc praepositi Albae-regalensis fuit (Székesfehérvár).
Detectum est ab Hypp. Fehér OSB 1867, primo descriptum per Fl. Rómer, Domonkos szfh.-i prép. brev-a, MSion 1869, 50—51, 124—8. — Idem, Címertani kérdés, Arch. közl. 1869, 106; 1870, 260. — J. Neuwirth, Italienische Bilderhss in österr. Klosterbibliotheken: Repert. f. Kunstwissenschaft. XI (1886) 401—6. — Hoffmann E.: Középkori könyvkultúránk néhány fontos emlékéiről, MKSz 1925, p. 32—34. — Hoffmann Rmb p. 115—117. — Joó Tibor, A Kálmáncsehi breviárium útja, MKSz 1939, 183—185. — BCat 400 s. — Aeschlimann, Dict. des miniaturistes du moyen âge et de la renaissance dans les différentes contrées de l'Europe, Milano 1940, p. 67. — E. Berkovits p. 264.
52. **C. l. m. ae. 369.** *Psalterium* m. Inter 1487—1492.
Codex ff 140 numerans psalterium Urbani Dóczy de Nagylucse, eppi Agriensis erat.
Csontos János, Archaeologiai Értesítő 1885, 387. — Ábel Jenő, Két ismeretlen Corvin-codextről, MKSz 1888, 144; Schönherr Gyula, N. Orbán zsoltároskönyve a Nemzeti Múzeum könyvtárában MKSz 1906, 193—210. — Hoffmann Edith, Nagylucsei Orbán könyvtárának maradványai, Magy. Bibliofil Szemle 1924, 166 s. —

Hoffmann p. 101 s. et Rmb 126—128. — 1930 RE nr. 597. —
Gábríel, Btk p. 38. nr. 1. — Daróczy Zoltán, Dóczyak és Nagy-
lucseyek, Turul 1938, 82—84. — BCat 323 s.

53. **C. l. m. ae. 244.** (Ant. F. lat. 2816) *Psalterium*. S. XV. in.
Codex ff 8+244 constans compositus est pro ecclesia aliqua
Italiae. Complementum eius est antiphonarium c. l. m. ae.
113. Hymni notis musicis instructi sunt.

Hoffmann p. 4. — BCat 220. — Cf. infra nr. 65.

54. **C. l. m. ae. 112.** (Ant. F. lat. 2679) *Breviarium*. S. XV. ex.
Liber ff 142 continens calendarium, capitula, orationes per
circulum anni, deinde epistolas secundum consuetudinem
carthusiensis ordinis exhibet; in usum monasterii carthusia-
norum Venetiis confectus est.

Gábríel Btk 43. — Hoffmann p. 10 s. — BCat 104 s. — Cf.
infra nr. 66.

55. **C. l. m. ae. 132.** (Ant. F. lat. 2677) *Breviarium*. S. XV. ex.
Liber ff 500 numerans pro ecclesia quadam Hungarica com-
positus est.

Knauz MSion 1869 p. 736 nr. 12. — Kortan, p. 121. nr. 33. —
Gábríel Btk p. 42. nr. 18. — Hoffmann p. 88. — BCat 116 s.

56. **C. l. m. ae. 343.** (Ant. Oct. lat. 544) *Breviarium*. A. D. 1489.
Codex ff 502 continens in usum magistri Stephani de Nagylak,
canonici Bachiensis et Albensis conscriptus est.

VH p. 87. s. nr. 12. — Hoffmann Rmb 130 s. — Gábríel Btk p. 41.
nr. 15. — BCat 306 s.

57. **C. l. m. ae. 375.** *Diurnale*. S. XV.

Liber ff 217 numerans secundum consuetudinem curiae Ro-
manaе in usum fratrum minorum conscriptus est, continet
Sanctos Hungariae.

1882 KE p. 185. nr. 45; Liber tunc in possessione G. Emich erat;
cf. infra nr. 276. — Gábríel Btk p. 41. nr. 13. — BCat 329 s.

58. **C. l. m. ae. 399.** *Breviarium*. S. XV. ex.

Liber ff 430 constans pars hiemalis breviarii est et a. D. 1500
legatus est ab Hermolao concionatore ecclesiae Leubicz.

Gábríel Btk p. 41. nr. 11. — BCat 361 s.

59. **C. l. m. ae. 400.** *Diurnale*. S. XV.

Codex ff 289 constans in usum ecclesiae cuiusdem Hungaricae
confectus est.

Gábríel Btk p. 41. nr. 12. — BCat 362 s.

60. **C. l. m. ae. 409.** (Olim Vindobon. Palat. 1799) *Breviarium*. S. XV.

In usum ecclesiae Strigoniensis concinnatus liber numerat ff 181; calendarium, psalterium et proprium de tempore continet.

Kortan p. 119. nr. 16. — Csontos János, A bécsi udvari könyvtár hazai vonatkozású kéziratai, MKSz 1884, 181. — VH p. 89, nr. 15. — BCat 370.

61. **C. l. m. ae. 136.** (Ant. Oct. lat. 258) *Psalmi*. S. XV. ex. Libellus ff 22 constans e psalterio chori conventus Cruciferorum Albaeregalensis excerptus exhibet septem psalmos poenitentiales.

Fejér György, Vadassi Jankovics Miklós gyűjteményeiről és régiségei közt találkozó két ismeretlen emlékekről, eddig meg nem magyarázott írásokról. Tud. Gyűjtemény 1817, IX. 19. l. — Hoffmann p. 27 s. et Rmb 118 s. — BCat 119.

III. Libri chorales:

62. **C. l. m. ae. 259.** (Ant. F. lat. 2819) *Graduale*. S. XV.

Liber ff 214 constans notis instructus scriptus est per Mergaretam Scheiffartz de merroede regularissam in schillinxcapellen. (Dioec. Coloniensis, ad Herzheim.)

Hoffmann p. 37—39. — 1930 RE nr. 603, ubi liber erronee hymnarium vocatur. — BCat 227.

63. **C. l. m. ae. 172.** (Ant. F. lat. 2818) *Graduale*. S. XVI. in. Codex magnus numerans ff 374 pro ecclesia Hungarica conscriptus est notis et picturis ornatus, in usu ecclesiae Cassoviensis erat. Altera pars gradualis huius Cassoviae asservabatur. (Bibliotheca Musaei Hungariae Superioris, Felsőmagyarországi Múzeum, Kassa, Cod. nr. 4. v. infra nr. 103.)

1882 KE nr. 57. — Kemény Lajos, A kassai parochiális kt. jegyzéke 1781-ből, MKSz 1891, 333. — 1930 RE nr. 614. — BCat 141 s.

64. **C. l. m. ae. 424.** (Olim Vindobon. Palat. 1769) *Graduale*. Inter 1480—1490.

Codex regis Mathiae Corvini erat, mirabiliter illuminatus, notis musicis instructus est. Complectitur proprium de tempore. Hucusque minus recte antiphonarium vocabatur.

Csontos János, Latin Corvin-codexek bibliographiai jegyzéke, MKSz 1881, 154. — Idem, A bécsi udvari kt. hazai vonatkozású kéziratai, MKSz 1884, 181. — Varju Elemér, Két Corvin-kódex,

MKSz 1908, 5—20. — Biblioth. Corviniana, Bpest 1927. p. 63. nr. 32. — Hoffmann Rmb 86, 90. — BCat 383.

65. **C. l. m. ae. 113.** (Ant. F. lat. 2817) *Antiphonarium*. S. XV. in.

Codex ff 239 habens continet antiphonas officii notis musicis instructas; complementum eius c. l. m. ae. 244 est. Pro ecclesia aliqua Italiae septemtrionalis conscriptus est.

BCat 105. — Cf. supra nr. 53.

66. **C. l. m. ae. 139.** (Ant. F. lat. 1979) *Antiphonarium*. S. XV.

Liber ff 274 numerans in usum «domus» carthusianorum «s. Andreae in litore Venetiarum» conscriptus est. (Cf. 112. breviarium; vide supra nr. 54.)

Hoffmann p. 11. — BCat 120 s.

67. **C. l. m. ae. 360.** (Ant. Qu. lat. 2421) *Promptuarium*. A. D. 1455 + S. XV.

Colligati huius prima pars (ff 1—60') materiam liturgicam ad tertiam continet, pro monasterio O. Cist. Galliarum et ordinem ad benedicendum monachum exhibet. Altera pars (ff 61—88') ordinem ad ungendum infirmum monachum et sepulturae exhibet; scripta in Italia.

Gábríel Btk p. 43. — BCat 316 s.

68. **C. l. m. ae. 162.** (Ant. Qu. lat. 1089) *Processionale*. A. D. 1499.

Liber ff 56 constans in usum fratrum praedicatorum per Johannem Dillinger e conventu Ulmensi scriptus est.

BCat 137.

69. **C. l. m. ae. 243.** (Ant. F. lat. 3660) *Promptuarium*. S. XV.

Liber ff 66 complectens varios hymnos, passionem sec. Johannem, lamentationem, Kyriale continet cum notis musicis. In usum ecclesiae Bohemicae concinnatus est.

BCat 219.

70. **C. l. m. ae. 398.** *Promptuarium*. S. XV.

Liber notis musicis instructus 4 passiones hebdomadae sanctae dein cantiones parasceves et sabbati sancti continet (ff 89).

BCat 360 s.

IV. Libri rituales:

71. **C. l. m. ae. 329.** (Ant. Qu. lat. 2293) *A g e n d a*. S. XI—XII. Codicis ff 65—109' *agendam monasticam O. S. B.* continet exaratam in Italia meridionali.
BCat 288 s.
72. **C. l. m. ae. 330.** (Ant. Qu. lat. 2294) *P o n t i f i c a l e*. S. XII. Codex ff 189 continens in usum ecclesiae Germaniae meridionalis concinnatus est.
BCat 289—291.
73. **C. l. m. ae. 69.** (Ant. Qu. lat. 1088) *A g e n d a*. Inter 1309—1319.
Liber continens ff 136 scriptus est per fratrem Michaellem de Buda, qui erat socius Benedicti eppi Transsilvaniensis. Processiones, cum cantibus notis musicis instructus continet, dein ritus functionis et sepulturae.
Knauz MSion 1867 p. 5—7. — Dankó Új MSion 1871, 90. — 1882 KE nr. 152. — BCat 59 s.
74. **C. l. m. ae. 102.** (Ant. Qu. lat. 1082) *A g e n d a*. S. XIV. Libellus ff 31 continens: «Cantum qui communiter nec in anthifonario neque in psalterio ponitur . . . cerimonias regularis obseruancie ordinis sanctissimi patris nostri Benedicti . . . secundum quod hodie in sacro monasterio suo Sublacensi et specu practicantur.»
BCat 94 s.
75. **C. l. m. ae. 251.** (Ant. F. lat. 2678) *A g e n d a*. S. XIV. ex. Libellus ff 46 complectens benedictionem aquae, officium s. Ludovici et benedictionem novarum professarum ord. s. Augustini continet, scriptus in Italia.
Knauz MSion 1867, p. 10. nr. 4 ubi erronee putat libellum provenientiae Gallicae esse. 1882 KE 321. — Hoffmann p. 1 s. — BCat 222 s.
76. **C. l. m. ae. 317.** (Ant. F. lat. 3528) *P o n t i f i c a l e*. S. XIV. Liber ff 141 habens, pontificale in usum aepporum Strigoniensium concinnatus et notis musicis instructus est.
Telgárti Lipót, Régi könyvek, MSion 1869, 818 s., tunc liber adhuc in Betlér erat cf. nr. 273. — Fraknoi Vilmos, Két magyarországi pontificale a XIV. századból, MKSz 1879, 83—88. — Bartoniek Emma, Az Országos Széchényi Kt 317. sz. középkori kódexéről, MKSz. 1923, 200—204. — BCat 275—277.

77. **C. l. m. ae. 252.** (Ant. F. lat. 2669) *Rituale*. C. a. D. 1470. Liber ff 80 numerans pro ecclesia s. Aegidii in Vetro—Praga, Bohemia, ord. canonicorum regularium s. Augustini conscriptus est.
Knauz MSion 1867, p. 8—10. nr. 3. — Hoffmann p. 62 s. — 1930 RE nr. 605. — BCat 223 s.
78. **C. l. m. ae. 253.** (Ant. Qu. lat. 1284) *Agenda*. S. XV. in. Liber ff 64 complectens vocabatur «*Rituale Paulinorum*», est collectaneum, continens liturgica: unctionem infirmorum, accessum altaris, benedictionem mensae, Kyrie et Sanctus cum notis musicis.
Knauz MSion 1867, p. 7 s. nr. 2. — 1882 KE nr. 126. — BCat 224 s.

Bibliotheca Universitatis Budapestinensis.

- A. Szilágyi, *Catalogus codicum bibliothecae universitatis regiae scientiarum budapestinensis*, Budapestini, 1881, citatur a me: «*Cat. I.*»
- A. Szilágyi, *Catalogus librorum manu scriptorum bibliothecae universitatis r. scientiarum budapestinensis*, Budapestini, 1889. Pars I., citatur a me: «*Cat. II.*»
79. **Cod. lat. 36.** *Breviarium*. S. XIV.
Liber ff 313 constans ad usum Praemonstratensium de Lelesz confectus est.
Cat. I. p. 18. — Timár Kálmán, *Prémontrei kódexek*, Kalocsa 1924, p. 17 s. — Gábel Btk. 41 nr. 10; p. 27 ann. 8. — Berkovits Ilona, *A budapesti egyetemi könyvtár festett kéziratának egy csoportja*, MKSz 1931, 4—7 p. — Gábel A., *A prémontreiek Szt. István tisztelete a középkorban*, Budapest 1938, 4, nota 6, et facsim.
80. **C. l. 50.** *Martyrologium*. S. XIV.
Codicis ff 1—45' martyrologium continent.
Csontos MKSz 1880, 350. — Cat. I. p. 30.
81. **C. l. 67.** *Breviarium*. A. D. 1459.
Codicis ff 1—4' catechismus puerorum, i. e. baptismum exhibent, ff 5—15' calendarium generale fr. Vindi de Lelesz continet, ff 16—419' exhibent breviarium O. Praem.
Cat. I. p. 53. — Timár Op. cit. 19—21 p. — Gábel Btk p. 41. nr. 14. — Kumorovitz B. L., *A téti (csúti) breviárium jogi szabályokat tartalmazó függeléke*, Turul 1930, 299. — Osvald Arisztid, *Hol feküdt a csúti prémontrei monostor?* Turul 1936, 6—11 p. Gábel op. nr. 79. cit. p. 5—6.

82. **C. I. 73. Ordinarius. S. XV.**

Codicis ff 1—38' exhibent Rubricam Strigoniensem quae continet notas in singulis festis anni; descriptus est per Joannem Gerardi de Aranyas 1469. in terra Scepusii (Szepesség).

Cat. I. p. 57—61. — Csontos MKSz 1879, 69—83. — 1882 KE nr. 33. — J. Dankó, Magyar egyházi bibliographiai érdekességek, az Ordinariusok, MKSz 1888, 122 s. — MI III, 1112 s. — J. Dankó, VH p. 465—571 *totum textum publici iuris fecit.* — Hradsky József, A 24 kir. plebános testvérelete és a reformáció a Szepességben, Miskolc, 1895, p. 119—122. — De possessore libri v. MKSZ 1912, 284.

83. **C. I. 74. Breviarium. S. XV.**

Liber ff 232 constans in fine mancus ad usum Praemonstratensium confectus est.

Cat. I. p. 61. — Timár Op. cit. p. 21. s. — Gábel Btk p. 42. nr. 16.

84. **C. I. 89. Missale. S. XV.**

Codex ff 97 habens est Missale Romanum.

Cat. I. p. 74. — Timár Op. cit. p. 22 s. — Berkovits Op. cit. p. 7 s.

85. **C. I. 104. Breviarium. S. XV.**

Liber ff 341 continens et in calendario et in proprio sanctorum sanctos Hungariae veneratur.

Cat. I. p. 83. — Timár Op. cit. p. 25.

86. **C. I. 106. Missale. S. XV.**

Liber parvus ff 112 constans est missale O. F. M. pro itinerantibus.

Cat. I. p. 84, ubi erronee putat, librum esse rituale.

87. **C. I. 113. Evangelistarium. A. D. 1515.**

Codicis ff 1—24 pericopas festorum summorum, ff 25—55 benedictiones episcopales in singulis dominicis et festis, ff 56—60' formam professionis monasticae O. S. B. exhibent. Scriptus est a fr. Thoma Paulo de Forgách O. S. B. de Pannonhalma.

Rómer Flóris, Győri történeti és régészeti Füzetek, 1863, 1—13. — Kuncze Leo, A pannonhalmi Szent Benedek-Rend könyvtárainak története és jelen állapota, MKSz 1878, 172. — Cat. I. p. 92. s. — 1882 KE nr. 291, ubi minus recte pontificale vocatur. — Berkovits op. nr. 79. cit. 15—18. — Idem, A budapesti Egyetemi Könyvtár pannonhalmi kódexe, Magyar Művészet 1929, 181—196. — 1930 RE nr. 609. — Berkovits p. 268.

88. **A. 102.** *Graduale*. A. D. 1334.
Liber ff 364 continens exhibet initio annotationem: «A. D. MCCCXXXIII. comparatus est iste liber . . s. Augusti(ni).» Initialia pulchra et multas rubricas habet.
Cat. II. p. 16. — *Textum de ratione conscribendi libros liturgicos publici iuris fecit*: MKSz 1891, 33.
89. **A. 103.** *Graduale*. S. XIV.
Liber initialibus est ornatissimus, sed maxima pars eius deperit, tantum ff 78 conservata sunt.
Cat. II. p. 16.
90. **A. 104.** *Antiphonale*. S. XV.
Codex ff 249 constans pro tempore adventus et festis compositus est.
Cat. II. p. 16.
91. **A. 105.** *Antiphonale*. S. XV.
Liber ff 127 habens pro tempore vernali conscriptus est, partim membranaceus, partim chartaceus est, et multa initialia exhibet.
Cat. II. p. 16.
92. **A. 106.** *Antiphonale*. S. XV.
Liber nunc constat ff 262, initio ff 29 deperierunt.
Cat. II. p. 16.
93. **A. 107.** *Graduale*. A. D. 1529.
Liber potius collectaneum liturgicum est et exhibet colophonium: «Laus regi celico et sue matri Marie virgini per Franciscum de Hozora anno 1529.»
Cat. II. p. 16.
94. **A. 108.** *Antiphonale*. S. XVI.
Liber ff 142 exhibens pro festis autumnalibus compositus est.
Cat. II. p. 16.
95. **A. 109.** *Antiphonale*. S. XVI.
Codex ff 182 constans pro festis sanctorum conscriptus est.
Cat. II. p. 16.
96. **A. 110.** *Graduale*. S. XVI.
Liber ff 247 constans initialibus ornatus est.
Cat. II. p. 17.
Codices A. 111—A. 129. sunt libri mss liturgici saec. XVII—XVIII.

Bibliothecae Cassovienses:**Bibliotheca eppalis.**

Récsei Viktor, A kassai püspökségi kt. kódexeinek és incunabulumainak jegyzéke, Budapest 1891.

Illésy János, A kassai Szent Erzsébet-székesegyház 1606. évi kt-a, MKSz. 1890, 23—28.

Kemény Lajos, A kassai parochiális kt jegyzéke 1781-ből, MKSz 1891, 333—336.

Kemény Lajos, MKSz 1895, 191.

Csontos János, MKSz 1882, 29 p. annot. 10. cf. Rómer Flóris in Századok 1870, 352.

97. **Nr. 2. Psalterium.** Saec. XIV.

Monasterii S. Martini in Wiblingen.

Récsei nr. 2. — Gábel Btk p. 38, nr. 7.

98. **Nr. 9. Sermones.** A. D. 1454.

Pro dominicis et festis scriptum a fr. Jacobo O. P. Liber pertinebat ad celebrem bibliothecam Cassoviensem fr. Praedicatorum.

Récsei nr. 9.

99. **Nr. 10. Sermones.** S. XIV.

Pro dominicis et festis, ex eadem bibliotheca.

Récsei nr. 10. — De bibl. directa fr. Praedicatorum Cassoviensium v. Récsei p. 11—12, item Kemény, Csontos, Rómer.

Bibliotheca Musaei Hungariae Superioris.

(Felsőmagyarországi Múzeum, Kassa).

Rössler Elemér, A kassai múzeum nyilvános könyvtárának czímjegyzéke, Kassa 1904, p. 539—541.

Kemény Lajos, MKSz 1891, 333.

100. **Nr. 1. Diurnale.** S. XIV.

Fratrum Minorum. Verisimiliter moniales S. Clarae utebantur libro, qui multas Sanctas continet, inter eas tantum duas e patria nostra exortas: S. Elisabeth et B. Margaritam.

Rössler p. 539 s.

101. **Nr. 2. Missale.** A. D. 1379.

Desunt sancti Hungariae, scriptum est pro aliqua ecclesia Poloniae, sed utebantur eo Cassoviae.

Rössler p. 540. — 1882 KE nr. 162 et p. 204. s. — Knauz non potuit invenire librum: MSion 6 (1868) 806, 6. — Nunc in Musaeo Nationali asservatur. BCat librum non commemorat.

102. **Nr. 3. Missale. S. XV.**

Sec. ritum eccl. Olomucensis confectum, Joannes Harnisch civis Cassoviensis comparavit librum, qui in usu ecclesiae parochialis erat, postea, quando ecclesia in possessionem Lutheranam transivit, liber a senatu civitatis Musaeo donatus est. — Ff. 277.

Kemény MKSz. 1891, p. 333. — Rössler p. 540. — 1882 KE nr. 59., et p. 205. s. — Wick Béla, A kassai Sz. Erzsébet-dóm, Kassa, 1936, p. 369 imaginem exhibet.

103. **Nr. 4. Graduale. S. XVI. in.**

Liber ff 424 constans, valde mutilus est, forsan pro fratribus minoribus conscriptus est notis musicis ornatus. Nunc in Musaeo Nationali asservatur. Cf. supra nr. 63. 2

Kemény p. 333. — 1882 KE nr. 58. — Rössler p. 541. — Wick p. 367. imaginem exhibet.

Bibliothecae Claudiopolitanae :

(Kolozsvár.)

Bibliotheca Lycaei.

104. **Breviarium. S. XIV.**

Liber membranaceus incompletus.

Vass József, Az ősegyház és ősnyomatok, MSion 3(1865)431. — Knauz Nándor MSion 7(1869)732, 2. — Gábel Btk 41, nr. 9.

Bibliotheca Musaci Transsylvanici.

(Erdélyi Muzeum).

105. **Psalterium. S. XV.**

In 16. membran., initio et fine mutilum, cum initialibus aureis.

1882 KE nr. 315.

Bibliotheca Aeppalis Colocensis

(Kalocsa).

Csontos János, A kalocsai főegyházi kt kéziratái, MKSz 1883, 275—308, nihil aliud continet, quam Repertorium M. G. Kovachich a. D. 1811 confectum, nunc in Musaeo Nat. (Ms. lat. fol. 139.)

106. *Breviarium*. S. XV.

«Ms. in membrana fol. mai. volumen grande . . . calendarium in quo complura germanice (e. gr. II, 16. 22; III. 25; VII. 14. 18; VIII, 24. 27; X, 21; XI, 23)»

Csontosi p. 285, nr. 53. — Knauz, MSion 7(1869) 736, 11. — Gábel Btk p. 43, nr. 26. — 1930 RE nr. 588.

107. *Breviarium*. S. XVI.

«Cum calend. et paucis notis musicis, vetus 8°»

Csontosi 303, nr. 219. — Knauz 737, 14. — Gábel Btk p. 43, nr. 28.

108. *Rituale*.

«Ecclesiae Herbipoliensis. Nota: Herbipolis sola iudicat cum ense et stola.»

Csontosi p. 291, nr. 92.

109. *Agenda*.

«Quaedam etiam Hungarice et Croatice . . . Constitutiones synodi provincialis.»

Csontosi p. 303, nr. 221.

110. *Diurnale*.

«Horae diurnae, fol. min., litteris, picturis elegantissimis ornatus.»

Csontosi p. 298, nr. 156.

111. *Horae canonicae*.

«Duo codices membranacei, caractere typum aequante exarati, 8.»

Csontosi p. 303, nr. 218.

112. *Horae diurnae*.

«Cum calendario et rubricis Germanicis 8. Maii.»

Csontosi p. 303, nr. 219.

113. *Breviarium*.

«Cod. membr. cum calend. et paucis notis musicis.»

Csontosi p. 303, nr. 220.

Bibliotheca O. F. Min. in Csiksomlyó.

114. *Nocturnale*. A. D. 1422.

Cum colophonio: «Finis hujus per manus fr. Clementis de Hwniad tunc temporis in Wasarhel degentis A. D. 1422. Laus Deo.»

Ballagi Aladár, MKSz 1879, 267 p., ubi animadvertit se adhuc 15—20 codices vidisse in monasterio. — Csontos MKSz 1879, 299.

115. *Graduale*. S. XVI. in.

Codex chartaceus, cum notis musicis, picturis initialibus; multas annotationes Hungaricas habet.

1882 KE nr. 60.

Bibliotheca Collegii Conf. Helvet. Debrecini.

Varga Zsigmond, A debreceni ref. főiskola nagykönyvtára írásban és képen, I—II, Debrecen 1934. — De codicibus agitur pp. 15—22; de codicibus liturgicis adeo imperite ut impossibile sit eos adamussim cognoscere. Textus huius catalogi citatur a me:

115a. **R. 452.** *Missale*. A. D. 1465.

«Missale antiquum una cum calendario in capite, in fine cum clausula: Scriptu et finitu in Vigisti Michahel per Petru Holtzmann in Nurmbergh anno 1465.»

Varga I p. 19. nr. 7. — Nr.-i 1. et 2. catalogi fragmenta sunt.

115b. **R. 456.** *Breviarium*. S. XV.

«Cod. ms literis caeruleis et rubris variegatus. S. XV. In fine: Disz Puch gehört in das Closter zu S. Kathrenj i Nurmberg.»

Liber sec. A. Gábríel est breviarium pro Ord. Praed. concinnatum.

Varga I p. 19. nr. 9. — Gábríel Asztrik, MKSz 1941, 95.

115c. **R. 601.** *Breviarium*. S. XV.

«Cod. ms membranaceus opus liturgicum seu breviarium seculi (!) XV. cum litera prima picta et aurata.»

Varga I p. 20. nr. 25.

115d. **R. 451.** *Missale*. S. XV.

«Missale antiquum continens calendarium, orationes, et cationes (?) varias. Cod. membranaceus literis pictis initialibus.»

Varga I p. 20. nr. 26.

115e. **R. 453.** Missale. S. XV.

«Missale antiquum continens calendarium, psalmos, orationes cantilenas et alia liturgica, sive breviarium (! ?). Cod. membranaceus literis rubris variegata.»

Varga I p. 20. nr. 28.

115f. **R. 603.** Vigiliae mortuorum.

«Breves vigiliae mortuorum sec. chorum ecclesie Bambergensis.»

Varga I p. 21. nr. 32. Inscriptio haec legitur initio codicis, ut videri potest Varga II p. 12 nr. 31.

115g. **B. 15b.** Missale. S. XV.

«Missale ecclesiae Salisburgiensis» quod videtur esse fragmentum.

Varga I p. 21. nr. 38.

Ceteri non possunt dignosci cuiusnam generis libri liturgici sint, quod tantum post inspectionem autpticam possibile erit.

Breviaria vel libri horarum (livre d'heure) sunt forsan: R. 520

(Varga I p. 19. nr. 10). — R. 455 (Varga I p. 20. nr. 14). —

R. 463 (Varga I p. 20. nr. 17). — R. 464 (Varga I p. 20. nr. 18). —

R. 515 (Varga I p. 20. nr. 20). — R. 517 (Varga I p. 20. nr. 21). —

R. 454 (Varga I p. 21. nr. 29). — R. 516 (Varga I p. 21. nr. 30). —

R. 519 (Varga p. 20. nr. 23). — R. 602 (Varga I p. 21. nr. 31).

Verisimiliter legendaria sunt: R. 522 (Varga I p. 19. nr. 11). —

R. 467 (Varga I p. 20. nr. 19). — R. 518 (Varga I p. 20. nr. 22).

Dignosci non possunt e Catalogo: R. 599 (Varga I p. 20. nr. 13:

«continens praeter Calend. dominicas et alia liturgica»). —

R. 461 (Varga I p. 20. nr. 15: «Cod. mebr. s. XV. argumenti

liturgici»). — R. 600 (Varga I p. 20. nr. 24: «Cod. ms membr.

continens hymnos, preces, calendarium, dominicas...»).

Bibliotheca O. F. Min. in Gyöngyös.

116. **Breviarium.** S. XV.

Breviarium in usum fr. minorum confectum sanctos Hungaricos exhibet.

1882 KE nr. 153. — Gábel Btk p. 42, nr. 21.

(Kaizer Nándor) Index librorum s. XV. et XVI. bibl. PP. Franciscanorum Gyöngyösi, Budapest 1930, p. 3.

Bibliotheca O. Praem. Jasowiensis.

(Jászó.)

116a. Missale. S. XV.

Codex mancus portat inscriptionem: «Iste liber ecclesie S. Crucis de Lelesz» (conventus O. Praem.).

116b. Antiphonale. S. XV—XVI.

Liber chartaceus notis musicis instructus antiphonarium officii est cum hymnario, scriptus pro ordine S. Pauli Eremitae. Officia sanctorum Hungariae in libro continentur.

Notitiam de his libris D. Dionysius Mezey O. Praem. mihi communicavit.

Bibliotheca Seminarii Jaurinensis

(Győr.)

Kisfaludy Á. Béla, A győri püspöki nagyobb szeminárium kt-a, MKSz 1884, 27—31.

Zalka László, A győri püspöki papnevelőintézet kt-ának címjegyzéke, Győr 1893.

117. Mss. A. 1. (Ant. «539. Cath. Eccl.») Missale. A. D. 1476.

Ff 320 constans, cum colophonio: «Laus sit deo. Anno MCCCCLXXVI feria tertia post festum s. Michaelis archangli». Cum Sanctis regni Hungariae.

Kisfaludy 30. p. — Zalka p. 2.

118. Mss. A. 2. (Ant. «289/1324»). Antiphonarium. S. XV.

Antiph. officii, (ff 303) cum notis musicis, in usum cujusdam ecclesiae Germaniae. Nota legi potest haec: «Reverendissimus Dominus Viennensis librum hunc ex alienis manibus redemit atque Ecclesiae Beatae Mariae Magdalenae in coemeterio Divi Stephani restitui ac dedicari iussit Calend. Martii Anno Christi MDXXCIII.»

Kisfaludy p. 28. — Zalka p. 1.

119. Mss. A. 3. et 4. Breviarium, post a. D. 1464.

Duo volumina breviarii sec. consuetudinem Rom. Curiae, ad usum fratrum Minorum, uti e Sanctorali evidens est. Post a. D. 1464 scripta sunt breviora, quia legitur officium S. Catherinae Senensis, canonizatae a Pio II. (1458—1464). Sancti Hung. desunt, at scutum regni depictum exhibetur.

Knauz Nándor, Magyar Sion 7(1869) 735—736. — 1882 KE nr. 172. — Zalka p. 2. — Gábel Btk p. 42, nr. 19.

120. **Mss. A. 5.** (Ant. «270»). **Passionale.** S. XV. ex.
Sermones in festis de sanctis, ubi S. Wenceslaus invenitur,
minime autem ss. patroni regni Hungariae.
121. **Sine signatura: Antiphonarium magnum.** S. XV.
Codex liturgicus maximus inter mss nota Hungariae (179×139
cm) continet antiph. officii cum notis musicis et elegan-
tissimis picturis (ff 318). Codex renovatus est ab eppo Zalka
János 1872. Pro aliqua ecclesia Hungarica scriptus est,
forsan Jaurinensi.
- Rómer Fl., A győri káptalan antiphonáléja, Archeol. közlemények
1877, 12—26. — Emich MKSz 1876, 266. — Kisfaludy MKSz
1884, 28. — 1882. KE nr. 323; p. 239, nr. 31. — 31. Zalka p.
1. — VH. 134. — Divald Kornél, Magyar művészettörténet,
Budapest 1927, 78. — Hoffmann Rmb 182.

Bibliotheca Principis Festetich Keszthelyini.

- 121a. **III. 979. Martyrologium.** S. XIV.
Martyrologium scriptum s. XIV., cum Necrologio coniuncto
ubi nomina abbatum, monachorum, monialium leguntur,
quae partim germanica, partim slavica sunt.
- Notitiam de hoc libro mihi R. D. Ant. Tiburtius Horváth O.
Praem. communicare dignatus est.

Bibliotheca S. Montis Pannoniae

(Pannonhalma.)

122. **Missale.** S. XV.
Codex complectens ff 149, mutilatus scriptus est pro ecclesia
S. Catherinae in Pfannberg, dioec. Salisburgensis, cf. anno-
tationem f. l.: «Illud missale testatum est a dno wolfgango
Possl Felicis memoria olim Cappellanus in castro Phann-
berg ad cappellam sancte Katherine virginis et martiris»,
quod etiam indoles libri demonstrat.
- Mihályi Ernő, Pannonhalma: Magyar Művészet 1928, 37 p.
tantum imaginem initialem Canonis exhibet.
123. **Promptuarium.** S. XV.
pro monialibus Ord. S. Dominici in Germania, habet ff 112.
Officium pro defunctis, psalmos poenitantes, varios psal-
mos et officium S. Dominici complectitur.

Bibliotheca Ecclesiae Cathedralis Sabariensis

(Szombathely.)

Pálincás Géza, A szombathelyi székesegyházi könyvtár régi kéziratának és ősnymtatványainak jegyzéke : A vas megyei régészeti egylet évkönyve 19/20 (1891—2) 10—44 p. Citatur a me : «*Pálincás I.*» — Idem, A szombathelyi székesegyházi kt codexeknek, ősnymtatványainak, régi magyar könyveinek jegyzéke 1892-ből ; in manuscripto, citatur : «*Pálincás II.*» — Fejérpataky László, Középkori kéziratok a szombathelyi papnövelde kt-ában, MKSz 1894, 13—17.

124. **C. I. 1.** *Antiphonarium*. S. XIII.—XIV. in. Magn. fol., cum notis musicis, et initialibus. Ff. 508. Pálincás I, 11s ; II, 21 s. — Fejérpataky p. 13, nr. 1.
125. **C. I. 14.** *Breviarium*. S. XIV. In — 12. *Calendarium non habet sanctos regni Hungariae, excepto S. Stephano protorege, cuius festum 19. die Aug. celebratur*. Ff 456. Pálincás I, p. 22 s. II, 37. p. — Fejérpataky p. 13, nr. 2.
126. **C. I. 2.** *Missale*. S. XIV. ex. In initio et fine mutilum. Ff 174, olim saltem 252. E Sancto-rali eruitur, *Missale pro aliqua ecclesia dioecesis Salisburgensis scriptum esse*. Pálincás I, 12 s. ; II, 23 s. — Fejérpataky p. 14, nr. 4.
127. **C. I. 10.** *Breviarium*. A. D. 1479. Sec. colophonium codicis scriptus est a Mattheo Ord. eremit. S. Augustini, minime pro ecclesia Hungariae, cuius sancti desunt. Ff 419. Pálincás I, 21 ; II, 34. — Fejérpataky p. 16, nr. 10.
128. **C. I. 11.** *Breviarium*. A. D. 1480. In — 12, chartae. Cum colophonio : «*Et sic est finis die presentationis gloriosissime matris Marie a. LXXX.*» Ff 707. Pálincás I, 21 s. ; II, 35. — Fejérpataky p. 16. nr. 11. qui librum erronee «*Manuale*» vocat.

Bibliotheca O. F. Min. Segedini

(Szeged, alsóvárosi ferencesek).

129. *Sanctorale breviarii*. A. D. 1454. Liber ff 250 constans *calendarium, proprium sanctorum et commune breviarii* continet. Colophonium eius : «*Scriptus*

per Paulum de Jenew ex procuratione honorabilis viri magistri Emerici plebani de Gyula et canonici ecclesiae Waradiensis». In usum ecclesiae Waradiensis (Nagyvárad) est liber confectus.

Karácsonyi János, Imre gyulai plébános kódexe, MKSz 1896, 8—15. (Kaizer Nándor), Index librorum s. XV. et XVI. Bibliothecae PP. Franciscanorum 1. Szegedini etc., Budapest 1930, p. 3. — Vargha Damján, Maurus a magyar irodalomban (Paulus de Jenew); Szt. Mór Emlékkönyv, Pécs 1936, 400—407. Errat putans se detexisse hunc codicem.

Bibliothecae Strigonienses

(Esztergom).

Ocs(ovszky) F(erenc), Az esztergomi főegyház kt-a, Religio 1856, I. félév, 17—19., 27—29. De codicibus liturgicis brevissime agit p. 28 s.

Csontos János, Az esztergomi főegyház kéziratai, MKSz 1882, 305—336, ubi de codicibus liturgicis nil inveni.

P. Lehmann, Handschriften und Handschriftenbruchstücke des 8—15. Jahrhunderts in Esztergom, Egyetemes Philologiai Közlemény 1938, 166—172.

Radó Polikárp, Esztergomi kt-ak liturgikus kéziratai, A Pannoni Halmi Főiskola Évkönyve, 1941, 86—142. In nr. 130—149. citatur: *Radó*.

Thesaurus Eccl. Metropolitanae.

130. **Sine signatura.** *Evangelistarium* Szelephényi S. XI. Liber ff 54 constans depositus est a capitulo Nitriensi, cuius proprietates est. *Evangelistarium* evangelicas pericopas dominicales et festivales continet, scriptum est in usum ecclesiae Hungariae recenter conversae, forsan Strigoniensis.

Radó Polikárp, Hazánk legrégebb liturgikus könyve: a Szelephényi-kódex, MKSz 1939, 352—412, ubi uberior bibliographia.

Bibliotheca Eccl. Metropolitanae.

131. **Sine signatura.** *Evangelistarium* Nicolai Oláh. S. XI. Codex ff 165 constans pericopas evangelicas exhibet. Certum est e dioecesi Leodiensi (Lüttich) allatum esse librum, sanctorale hoc omnino probat. Nic. Oláh aeppus Strigoniensis librum macie paene consumptum 1554 renovavit.

Kniewald Károly MKSz 1939, 440. — Radó p. 124—129.

132. **Mss. II. 5.** (Ant. Fol. 150). *Psalterium*. A. D. 1279.
Codex ff 150 constans psalterium per hebdomadam dispositum et vigiliis defunctorum exhibet et scriptum est in usum ecclesiae cuiusdam Germanicae, ut videri potest e litania (f 140—142'). A. D. 1477 proprium fuit cardinalis Georgii Hessler eppi Pataviensis.
1882 KE nr. 262. — 1930 RE nr. 579. — Radó p. 97—99.
133. **Mss. I, 20** (ant. «L. I. 7.»). *Missale*. S. XV. in.
Ff 245 constans liber valde mutilatus est, sanctorale eius sanctos regni Hungariae exhibens probat missale in patria nostra scriptum esse, pro dioecesi Strigoniensi.
Knauz Nándor, Kortan, Budapest 1876, 119, 17. — Idem, MSion 6 (1868) 885—887. — Dankó József, Új MSion 2 (1874) 90. — 1882 KE nr. 50. — Radó p. 89—94.
134. **Sine signatura.** *Missale*. A. D. 1471.
Liber parvus missas B. M. V. et votivas continet, constat ff 51, sec. annotationem in interiore parte tegumenti anterioris: «A. D. millesimo quadringentesimo septuagesimo primo scriptus est liber iste in monasterio sci Saluatoris mundi in Ewich ordinis Regularium procurante et disponente Rutgero de Heygen prouisore pro tempore eiusdem ecclesie pro quo oretur».
P. Lehmann p. 165 s. erronee lectionarium vocat librum. — Radó p. 95—97.
135. **Mss. I. 214.** *Pontificale Romanum abbreviatum*. A. D. 1491—5.
Codex ff 54 constans mirabili arte Italica illuminatus, in folio 1-o litteris pictis exhibet: «B. P. archiepis. Cuscent.», unde videtur, librum esse scriptum in usum Baptistae Pinelli, castellani Arcis S. Angeli, qui 1491—5 archiepiscopus Cuscentinus (Cosenza in Italia) fuit.
1882 KE nr. 310. — C. Eubel, Hierarchia cath. medii aevi I, Monasterii 1901, 158 p. Radó p. 122—124.
136. **Sine signatura.** *Agenda*. A. D. 1491.
Liber parvus ff 144 constans est copia Agendae Pataviensis anno 1490 iussu Christophori eppi impressi, ut videri potest ex inscriptione folii 2.
Radó p. 124.

137. **Sine signatura.** *Processionale.* S. XV.
E bibliotheca in re liturgica optime meriti can. Jos. Dankó allatus liber, ff 66 constans, tegumento saeculi elapsi titulum affert: «Antiphonae et hymni», sed rectius Processionale dicitur, utpote exclusive antiphonas (notis musicis instructas) ad processiones continens.
Radó p. 119—121.
138. **Ms. I. 178** (ant. «L. II. 7.»). *Passio D. N. J. Ch. S.* XV—XVI.
Liber foliis 79 constans passiones quatuor evangeliorum notis musicis instructas continet. Possessor eius fuit Gregorius Szűcs de Komját, cuius annotationes lingua Hungarica s. XVI. exaratae adhuc legi possunt.
Knauz Nándor, Lányi Károly Magyar Egyháztörténelme I, Esztergom, 1866, 484, sed erravit Gregorium nostrum Chompor vocans, librumque graduale. — Radó p. 121 s.
139. **Sine signatura.** *Graduale.* S. XV.
Liber chartac. ff 80 constans gradualia festorum summorum exhibet, ab initio mutilum est; allatus e bibliotheca praepositi maioris Ant. Sujánszky.
Radó p. 110 s.
140. **Sine signatura.** *Antiphonarium.* S. XV.
Liber constans ff 268, antiph. officii exhibet. E sanctorali elucet librum scriptum esse in usum ecclesiae bohemicae, et quidem Hussiticae, quia totum officium continet in honorem «Johannis Hus ceterorumque martirum».
Dankó, VH p. 80—81, nr. 4. — Conferendum est ms Vindobonense lat. nr. 4759; cf. Csontos János MKSz 1884, 209. — Radó p. 111—116, *ubi etiam aliquos textus publico.*
141. **Sine signatura.** *Graduale.* S. XV.
Magnum, ff 396 constans, notis musicis instructum, sanctos Hungaricos exhibet; verisimiliter scriptum fuit iussu Wladislai regis I. vel II.
1882 KE nr. 324. — Hoffmann Rmb 168. — Radó p. 100—105.
142. **Sine signatura.** *Graduale.* S. XV.
Duo volumina grandia, ff 202 + 256 constantia, graduale notis instructum de tempore et de sanctis continent. Illuminatura librorum non est ad finem perducta. Libri iussu Thomae Card. Bakócz, tunc temporis eppi Agriensis conscripti sunt, sine dubio in usum ecclesiae Agriensis.

Fraknói Vilmos, Bakócz Tamás élete, Budapest 1889, p. 158. — 1882 KE nr. 175. — J. Dankó, VH p. 107. — Hoffmann Edith, Középkori könyvkultúránk néhány fontos emlékeről, MKSz 1925, 29. — Hoffmann Rmb 181. — Berkovits p. 268. — Radó p. 105—110.

143. **Sine signatura.** Antiphonarium. S. XV.

Duo volumina, nunc ff 78 + 228 constantia, crudeliter mutilata sunt: olim saltem 338 + 406 ff habebant. Notis musicis quinque linearum sunt instructi; sancti Hungarici reperiuntur.

Radó p. 116—119.

144. **Mss. II. 2.** Evangelistarium. S. XV.

Potius fragmentum evangelistarii festivalis, opere Italico magnifice ornatum, constans ff 14 tantum, quae conturbato ordine colligata sunt a quodam moderno. Samuel Székely de Doba attulit librum e monasterio Neo-Cellensi canonicorum Lateranensium dioecesis Brixinensis a. D. 1746.

1882 KE nr. 292. — De Samuele Székely eiusque libris cf. MKSz 1899, 213. «Exlibris» eius v. MKSz 1895, p. 202. — Radó p. 129 s.

145. **Sine signatura.** Psalterium. S. XV.

Fragmentum tantum habemus in ff 54 notis musicis instructis, quod tamen pro ecclesia Hungarica conscriptum est, quia invenitur hymnus S. Ladislai regis.

Radó p. 99. s.

Bibliotheca Card. Simor Strigonii.

146. **Sine signatura.** Breviarium. S. XIV.

Fragmentum breviarii ff 47 constans forsitan coenobio cuidam O. Cist. deserviit.

J. Dankó, Simor János bíbornok-érsek kt-ának kéziratai MKSz 1886, 109 p. nr. 1. — Catalogus bibliothecae Joannis Card. Simor, Strigonii 1887, col. 177. — Radó p. 130—132.

147. **Mss. 26.** (Ant. «L.VII.8.») Pontificale. A. D. 1476—90

Liber a Felice Petantio Ragusino magnifice illuminatus, ff 179 constans, scriptum est iussu eppi Joannis Pruisz, alias Filipecz Waradiensis (Nagyvárad) inter 1476 et 1490. Codex praeter pontificale etiam rituale et benedictiones episcopales continet.

Fraknói Vilmos, Két magyarországi pontificale a XV. sz.-ból, MKSz 1879, 83—88; idem, Pruisz János váradi püspök pontificaléja, MKSz 1884, 1—4; Dankó József MKSz 1886, 112—114, nr. 7.; Catalogus cit., col. 177 s. — Hoffmann Rmb 122—124. — 1930 RE nr. 604. — E. Berkovits, Felice Petanzio Ragusino, Corvina. Rassegna Italo-Ungherese 3 (1940) 63—72. — Radó p. 132—138. — Liber 1866 adhuc in proprietate capituli Posoniensis erat: Knausz, A pozsonyi káptalan kéziratai, MSion 4 (1866). 220 s. — De legatione Parisiaca Pruisz cf. Gábel A., Magyar diákok és tanárok a középkori Párizsban, Budapest 1938, 25.

148. **Da. 9. A g e n d a. S. XIV—XV.**

Liber ff 75 constans in usum cuiusdam ecclesiae Bohemicae scriptus est, quod probatur invocationibus sanctorum in litania.

J. Dankó, MKSz 1886, 114—116, nr. 9.; idem, VH p. 79, nr. 1.; Catalogus cit., col. 181. Radó p. 138—140.

Bibliotheca Musaei Christiani Strigon.

149. **Sine signatura. C a n t i o n a l e. S. XV.**

Libellus ff 98 constans, allatus e bibliotheca eppi Arnoldi Ipolyi, praesertim sequentias, dein alia cantica missae et funeris continet notis musicis instructa, in usum monialium S. Dominici confecta, uti probatur e prosa S. P. Dominici. Liber s. XVII. pertinebat ad «sororem Agnetem Claram Aponi» (Apponyi).

Radó p. 141. s.

Bibliotheca Monasterii O. Cist. Zirciensis.

149a. **Nr. 578. et 579. G r a d u a l e. S. XV. in.**

Graduale in duos tomos distinctum complectitur summatim ff 256 et habet supplementum constans ff 42. Sancti Hungariae desunt; festum S. Augustini doctoris distinguitur ab aliis proprio versu. F. 168. legitur: «MDXXI. die mensis augusti 5. Fr. Leonardus Spilbergensis eremita.»

Notitiam a R. D. B. Rajeczky O. Cist. accepi.

**Secunda pars. Codices in bibliothecis olim ad
Hungariam pertinentibus asservati.**

Bibliotheca Batthyány-iana Albae Juliae.

Ant. Beke, Index manuscriptorum Bibliothecae Batthyányianae dioecesis Transsylvaniensis, Károlyfehérvár, 1871.

Varju Elemér, A gyulafejérvári Batthyány-kt, MKSz 1900, 17—55, 131—169, 228—249, 337—361, ; 1901, 24—52.

150. **F₅ V. 9. L e c t i o n a r i u m.** S. XI.

Confectum in usum O. S. B., allatum a Card. Migazzi, constans ff 229.

Beke nr. 318. — Varju 1900, p. 26, nr. 4.

151. **L₅ VI. 1. B r e v i a r i u m.** S. XI—XII.

In 4 parvo, numquid vere breviarium sit?

Beke nr. 333. — Varju p. 26, nr. 5.

152. **I₅ IV. 19. P s a l t e r i u m c u m C a l e n d a r i o.** S. XIII.

Liber in 4, constans ff 147, opus confectum in Germania, sed in Calendario decursu s. XV. sancti regni Hungariae minio adscripti sunt.

Beke nr. 445. — Varju p. 30—32, nr. 12. — 1882 KE nr. 263.

153. **F₅ V. 7. M i s s a e d e f u n c t o r u m e t N e c r o l o g i u m.** S. XIII.

Ms ff 110 complectens 30 missas exhibet, necnon Necrologium S. Martini in Lawent (f. 46—110).

Beke nr. 386. — Varju p. 33, nr. 17.

154. **I₅ IV. 5. M i s s a l e.** S. XIV. in.

Sancti Hungariae defuerunt ex originali libro, sed decursu s. XV. adscripti sunt. Codex ff 368 constans sec. Varju prodit se in usu Capituli Scepusiensis (Szepes, Zips) fuisse s. XV.

Beke nr. 385. — Varju p. 39, nr. 24.

155. **G₅ IV. 12. P a s s i o n a l e.** S. XIV.

In 4, ff ?, usu iam multum detritum.

Beke nr. 414. — Varju p. 46, nr. 37.

156. **N₅ III. 15. D i u r n a l e c u m N e c r o l o g i o.** Ante a. 1357.

Libellus tantum ff 18 complectens, tamen magni momenti est propter Necrologium Scepusiense, ubi inter multa alia etiam hoc legitur: «Obitus Dni Pauli Benedicti a. D. 1357, qui hunc librum propria manu scripsit».

C. Wagner, *Analecta Scepusii sacri et profani*, II, Wien 1774, 80—83. — Veszely Károly, *Gyulafehérvári füzetek* 1860, 107 l. — MI. I, 832 s. — Csontos János MKSz 1879, 135. — 1882 KE nr. 7. — Beke nr. 77. — Varju p. 47—50, nr. 42.

157. N₅ V. 6. Missale. A. D. 1377.

Codex in usum ecclesiae Csukárd, dioec. Strigoniensis, comitatus Poseniensis scriptus, constat ff 247 et colophonium sequens exhibet: «Finitus est iste liber per manus Heinrichi dicti Steph(ani) de Westfalia, plebani in Schukaria... a. D. MCCCLXXVII». Arte mirabili illuminatus est.

Beke Antal, *Az erdélymegyei Batthyányi-kt XIV. sz-i mise-könyve*, Religio 1866, I. félév 19—22, *ubi publicat ordinem missae*. — Knauz, Kortan p. 118, nr. 8. — Csontos MKSz 1879, 137 s. — A Magyar. Tört. Társulat 1879. évi aug. 23—30-iki kirándulása Maros-Torda vm-be, Marosvásárhely és Torda városokba, Bp. 1879, p. 154. nr. 12. — 1882 KE nr. 8. — Ortvay, III, 244 s. — VH p. 98. nr. 30. — MI XII, 1414 s. — Gerevich Tibor, *a régi magyar művészet európai helyzete*, Bp. 1924, I, 11. — Hoffmann Edith, *Henrik csukárdi plébános, miniátor*, *Az Orsz. Szépműv. Múzeum Évkönyvei* 4 (1924—6) 74—90. — Hoffmann Rmb 22—25, 152—4. — Péter András, *A magyar művészet története I*, Bp. 1930, 64. — Berkovits p. 261. — Beke nr. 377. — Varju p. 152—8. nr. 67.

158. J₅ III. 11. Breviarium. S. XIV.

Liber a pluribus manibus scriptus et ff 416 comprehendens, etiam sanctos Hungariae continet in suis locis.

Beke nr. 60. — Varju p. 160 s. nr. 75.

159. G₅ V. 16. Breviarium. S. XIV.

Liber in-4, sancti Hungariae frustra inquiruntur.

Beke nr. 57. — Varju p. 166, nr. 91.

160. G₅ IV. 13. Breviarium. S. XIV. ex.

In-4, scriptum a pluribus manibus, in Hungaria.

Beke nr. 58. — Varju p. 167, nr. 92.

161. N₅ III. 4. Missale. S. XIV—XV.

Liber ornatus, sed valde mutilatus est, in usum cuiusdam ecclesiae Hungaricae.

Beke nr. 379. — Varju p. 233, nr. 106.

162. **N₅ I. 15.** Missale. S. XIV—XV.
Scriptum in usum ecclesiae Hungaricae, forsan Scepusiensis,
nam codex modo arteque Scepusiana ligatus est.
Beke nr. 381. — Varju p. 233, nr. 107.
163. **K₅ I. 12.** Missale. S. XV.
Scriptum magnis characteribus Gothicis.
Beke nr. 284. — Varju p. 248, nr. 138.
164. **G₅ V. 12.** Benedictionale. S. XV.
Liber constat ff 80.
Beke nr. 221. — Varju p. 346, nr. 161.
165. **M₅ III. 15.** Breviarium. S. XV.
Non in usum ecclesiae Hungaricae.
Beke nr. 68. — Varju p. 349, nr. 169.
166. **K₅ VI. 22.** Breviarium. S. XV.
In usum ecclesiae cuiusdam Hungaricae a pluribus manibus
scriptum characteribus Gothicis. Ff 438.
Beke nr. 64. — Varju p. 352, nr. 176.
167. **H₅ IV. 6.** Breviarium. S. XV.
Liber ff 424 constans ab una manu cursiva in usum ecclesiae
S. Jacobi Leutoviensis scriptus est (Löcse).
Beke nr. 62. — Varju p. 352—354. nr. 177.
168. **K₅ II. 8.** Missale. S. XV.
In usum et iuxta ritum dioecesis Coloniensis (Köln).
Beke nr. 383. — Varju p. 359, nr. 193.
169. **N₅ III. 9.** Breviarium. S. XV.
Scriptura cursiva rudi exaratum pro ecclesia aliqua Hungariae,
verisimiliter Bartphensis, nam liber erat civitatis regiae Bártfa.
Beke nr. 378. — Varju p. 361, nr. 197.
170. **M₅ V. 17.** Breviarium. S. XV.
Elegantibus characteribus Gothicis scriptum.
Beke nr. 71. — Varju 1901, p. 24, nr. 200. Abhinc semper annus
1901 periodici MKSz citatur.
171. **N₅ III. 2.** Missale. S. XV.
Scriptum in usum cuiusdam ecclesiae Hungaricae.
Beke nr. 380. — Varju p. 25, nr. 203.

172. **L₅ IV. 17.** Missale. S. XV.

Liber constans ff 371 est in usum Ord. Praedicatorum Hungariae scriptus.

Beke nr. 382. — Varju p. 26, nr. 208. — Böle Kornél, Adatok a Sz. Domonkos-rend liturgiájához, Sz. Domonkos Emlékkönyv, 1916, p. 290.

173. **M₅ IV. 5.** Breviarium. S. XV.

Liber chart. scriptus a quinque manibus semicursivis in usum ecclesiae cuiusdam Hungariae.

Beke nr. 69. — Varju p. 26, nr. 209.

174. **K₅ VI. 17.** Breviarium. A. D. 1461.

Liber constans ff 573 in usum ecclesiae Transsylvaniae scriptus est. Colophonium: «... per manus Nicolai scriptoris de Transilvania de opido Thorda ubi salifodium nominatur. a. D. 1461. Lauda scriptorem donec videbis meliorem».

Beke nr. 63. — Varju p. 28—30, nr. 213. — Csontos MKSz 1880, 249 s. — 1882 KE nr. 32. — VH p. 83 s., nr. 9.

175. **L₅ VI. 3.** Breviarium. S. XV.

In 4 — parvo, sancti Hungariae non leguntur.

Beke nr. 65. — Varju p. 39, nr. 228.

176. **F₅ V. 24.** Breviarium. S. XV.

In usum cuiusdam ecclesiae Hungariae. Liber sec. annotationem manus saec. XV. erat Leutsoviae.

Beke nr. 56. — Varju p. 48—49, nr. 260.

Bibliotheca Ecclesiae S. Aegydi Bartphae.

Myskovszky Viktor, A bártfai egyházi kt szekrénye és könyvei a XV—XVI. században, MKSz 1880, 19—27.

Ábel Jenő, A bártfai Sz. Egyed templom kt-ának története, Budapest, 1885, 166—168.

177. **Nr. 56.** Psalterium. A. D. 1481.

Scriptum ab Andrea Bogner, in usum ecclesiae Hungariae.

Ábel p. 166 s. — Liber inde ab a. 1916 in Musaeo Historico Hungarico invenitur.

178. **Nr. 57.** Antiphonarium.

Ábel p. 167.

179. **Nr. 58.** Psalterium.

Ábel p. 167.

Bibliotheca Eppalis in castello Barsszentkereszt.**180. Antiphonarium. A. D. 1498.**

Csontos János, A barsszentkereszti püspöki kt kéziratai, MKSz 1882, p. 130. nr. 2.

Bibliotheca Urbis Besztercebánya.**181. Missale. A. D. 1477.**

F. 1': «Anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo Quarto nonas martij Circumspectus vir Langhanns ciuitatis hujus Nouisoliy. In laudem et reuerenciam specialem Virginis gloriosissime Marie».

Ráth György, Az Iparművészet könyve III, Budapest 1912, 413 p.

Chartularium Civitatis Chemniciae.

Csontos János, A besztercebányai, libetbányai, korponai és selmebányai városi levéltárak kéziratai, MKSz 1887, 153—178.

182. Breviarium.

Sec. Repertorium M. G. Kovachich anni 1812: «Mss in folio minori. Volumen vastum».

Csontos p. 162, nr. 41.

Bibliotheca Parochialis Cremniciae.

Ipolyi Arnold, Egy középkori magyar plébános kt-a, MKSz 1876, 229—241.

183. Homiliarium. S. XV.

Liber ecclesiae parochialis de Cremnicia.

Ipolyi p. 232, nr. VI.

184. Sermones. A. D. 1441.

Liber scriptus est per manus Benedicti presbyteri de Thurez de Sco Martino.

Ipolyi p. 234, nr. XII. — Csontos MKSz 1879, 50. — 1882 KE nr. 24 — L. Némethy, Series parochiarum et parochorum, 491—492 p. — MI I, 823.

Bibliot. Dioecessana Graeco-Catholica in Eperjes.

A Magyar Történelmi Társulat 1881 aug. 22—28-iki kirándulása
Sáros vm-be és Eperjes és Bártfa városába, Budapest 1881.

185. **Duo evangeliaria. S. XV.**

Op. cit. p. 132.

Bibliotheca Collegii Augustanae Confessionis in Eperjes.

186. **Missale. S. XV.**

Verisimiliter non in usum alicuius ecclesiae Hungaricae.

Op. superius citatum p. 135.

Bibliotheca O. Fr. Min. Neocastrensis.

Fejérpataky László, A németújvári szentferenczrendi zárda kt-a,
MKSz 1883, 100—137 p.

187. **Missale. S. XIII.**

Primum missale plenum, scriptum in usum ecclesiae Hungaricae. Ff. 262. Uicum missale plenum aevi regum stirpis Arpadianae.

Fejérpataky p. 107. nr. 1. — J. Dankó VH p. 115.

188. **Breviarium. A. D. 1470.**

Liber ff 344 complectens scriptus est in usum ecclesiae Hung. Colophonium: «Finitus est liber praesens in profesto S. Dionysii anno LXX-o».

Fejérpataky p. 107 s, nr. 2. — J. Dankó VH p. 115.

189. **Breviarium. A. D. 1462.**

Liber ff 365 complectens in usum dioecesis Transsylvaniae scriptus est.

Fejérpataky p. 108—110, nr. 3. — J. Dankó VH p. 115. — Zalán Menyhért, Egy kiadatlan középkori verses officium Sz. Imréről, Pannonhalmi Szemle 1927, 1—8. *publici iuris fecit officium rhythmicum S. Emerici ducis.*

190. **Missale. S. XIV.**

In-4 parvo, codex in usum fr. Minorum compositus e libris Balthasaris Batthyányi († 1590) allatus est.

Fejérpataky 106, nr. 24.

191. **Missale. S. XIV.**

In-4 parvo, similiter in usum Minorum conscriptum.

Fejérpataky p. 106, nr. 26.

192. *Breviarium*. S. XIV.
In—12, membran., in fine chartac. s. XV.
Fejérpataky p. 106, nr. 27.

Bibliothecae Posonienses. Bibliotheca Capituli Posoniensis.

- Ipolyi Arnold, A pozsonyi káptalan XIV. sz-i kt-a, Új M. Múzeum I, 1856.
- Knauz Nándor, A pozsonyi káptalan kéziratai, MSion 1866, 1867, 1868, 1869, nos paginas huius elucubrationis citamus, addito semper numero anni periodici: MSion.
- Idem, Codices manuscripti Capituli Posoniensis, Strigonii 1870, Liber est versio latina elucubrationis superius citatae.
193. **Nr. 1.** *Antiphonarium*. S. XIV.
Liber ff 190 constans in fol. maiori, in initio et fine mutilus notis musicis, initialibus eleganter depictis ornatus est.
Knauz 1866, 66.
194. **Nr. 2.** *Graduale*. S. XV.
Liber ff 232 complectens in fol. maiori, cum notis musicis, sine picturis. A. D. 1602 pertinebat liber ad «Andream Wasuary (Vasváry) prepositi Maioris Wesprem et Canonici Posoniensis» qui eum renovari iussit.
Knauz 1866, 66.
195. **Nr. 3.** *Cantionale*. S. XVI.
Liber continens ff 221 in fol. maiori, hymnos et sequentias exhibet; sancti Regni Hungariae inveniuntur. F. ultimo legitur: «Mathias Suechin a Pumberk 1575».
Knauz 1866, 66 s. — J. Dankó VH p. 80, nr. 3.
196. **Nr. 4.** *Graduale*. S. XV.
Liber ff 328 continens, notis musicis instructus a duobus manibus scriptus est, sed idem artifex illuminavit librum, qui graduale nr. 5.
Knauz 1866, 67.
197. **Nr. 5.** *Graduale*. A. D. 1487.
Ff 404 constat et iussit fieri «venerabilis magister Johannes Han de Wep (vépi Hany János) alias de Ispár, quondam canonicus et plebanus ecclesie S. Martini in Posonio. Anno Domini 1488». Sancti Hungariae inveniuntur.
Knauz 1866, 67—69. — 1882 KE nr. 44. — J. Dankó, VH p. 79, nr. 2; p. 203. — Hoffmann Rmb 154. — Berkovits 266 s.

198. **Nr. 6.** (ant. «Rubricist. 2.») *Missale*. A. D. 1489.
 Librum ff 375 complectentem scribi fecit Lucas praepositus et
 canonicus Agriensis (Eger) et quidem in honorem S. Ar-
 changeli Michael, in usum ecclesiae Wesprimiensis, cuius
 olim canonicus fuit.
 Knauz 1866, 133 s. KE 1882 nr. 46. — VH p. 109, nr. 46.
199. **Nr. 7.** (ant. «Rubricist. 1.») *Breviarium*. S. XIV.
 Codex ff 212 constans mutilus est et sic legendae sanctorum
 Hungariae desunt.
 Knauz 1866, 134.
200. **Nr. 8.** (ant. «Rubricist. 7.») *Missale*. A. D. 1403.
 Sec. colophonium «iste liber est completus per manus dmni
 Michaelis de Tyrnauia Canonici Poseniensis... a. D. 1403».
 Constat ff 310 et eleganter illuminatus est. Sanctos Hun-
 gariae celebrat.
 Ipolyi p. 188. — Knauz 1866, 134 s. — Kortan p. 119. nr. 18. —
 Csontos MKSz 1879, 47 s. — 1882 KE nr. 16. — VH p. 100 s.
 nr. 35. — Ortway II, 353. 378 s. 383; III, 245, 247, 250. —
 Horváth Henrik, Zsigmond király és kora, Bp. 1937, 146. —
 Hoffmann Edith, Pozsony a középkorban, Magyarságtudomány
 1937—8, 48. — Berkovits p. 262.
201. **Nr. 9.** (ant. «Rubricist. 8.») *Missale*. S. XV.
 Liber complectitur 271 ff et sanctos Hungariae celebrat.
 Knauz 1866, 135. — J. Dankó VH p. 103, nr. 40.
202. **Nr. 10.** (ant. «Rubricist. 4.») *Missale*. Ante a. D. 1341.
 Missale ff 366 continens in usum ecclesiae Poseniensis inservi-
 vit, in Calendario adnotabant exitum «dni Petri Strigonien-
 sis et Poseniensis ecclesiarum canonici». Sancti Hungariae
 inveniuntur.
 Knauz 1856, 135. s. — Kortan 117, 5. — J. Dankó VH p. 95—97,
 nr. 28. p. 96 s. Dankó *publicat textum codicis «ad faciendum
 nuptias»*; *multa alia publici iuris facit* in annotationibus VH, p. 572
 — 587. — M. Zalán, MKSz 1927, 65 et Pannonhalmi Szemle 1928,
 192, ubi comperimus, librum nunc non inveniri in Bibliotheca
 Capituli.
203. **Nr. 11.** (ant. «Rubricist. 3.») *Antiphonarium*. S. XVI.
 Codicem chartaceum (ff 410) «Anna Weilendt Hannsen
 Schuman gewesenem Burger alhie zu Pressburg verlassenen

Wittib schenkt dieses buech in die Kirchen allhie zu sanndt Mertn (Martin) uz ainer gedechtnus. Geschehen im 1571». Knauz 1866, 136.

204. **Nr. 17.** (ant. «Rubricist. 11.») *Chorale cantionale*. S. XVI.

Codex ff 115 constans in initio et fine mutilus est.

Knauz 1866, 214.

205. **Nr. 18.** (ant. «Rubricist. 9.») *Missale*. S. XV.

Codex pulchre illuminatus, ff 190 constans, sed mutilus, sanctos Hungaricos exhibens «emptus est a. D. 1478... per honestam dnam N. relictam condam Nicolai List posoniensis felicis memorie pro beneficio per ipsam relictam in ecclesia S. Martini hic posonij fundato».

Knauz 1866, 215. — Kortan 120, 27. — J. Dankó VH 102, nr. 39.

206. **Nr. 19.** (ant. «Rubricist. 10.») *Missale*. S. XV.

Sancti Hungarici produnt librum eleganter scriptum et ff 287 continentem in usum alicuius ecclesiae Hungaricae scriptum esse.

Knauz 1866, 215. — VH p. 110 s. nr. 49.

207. **Nr. 21.** (ant. «Rubricist. 21.») *Missale*. Ante a. D. 1452.

Liber ff 202 constans «secundum nouam rubricam Olomucensem» scriptus est, sed erat sec. annotationem manus s. XV. «altaris corporis xpti in ecclesia s. Martini» (Posonii).

Knauz 1866, 216. — Nr. 26. *Pontificale* (Knauz 1866, 220 s.) nunc Strigonii invenitur; v. supra nr. 147.

208. **Nr. 30.** (ant. «Concion. 12.») *Passionale*. S. XIV.

Liber ff 275 constans sermones de tempore et de sanctis, inter quos et Hungaricis, continet.

Knauz 1866, 862—866, 950—952, 1867, 63—65, *ubi publicat historias* S. Colomanni, undecim millium virginum, S. Elisabeth.

209. **Nr. 32.** (ant. «Rubricist. 37.») *Breviarium*. S. XIV.

Codex ff 340 complectens non est in usum Hungaricae ecclesiae, sed forsitan in usum alicuius ecclesiae Bohemicae conscriptus. In tegumenti anterioris parte interna legitur annotatio: «Paulus Walter de villa nuncio schlaunicali».

Knauz 1867, 66.

210. **Nr. 67.** (ant. «Rubricist. 67.») *Graduale*. S. XVI.
Codex chartac. ff 176 constans, cui inscribitur: «Graduale ciuitatis Nittriensis pertinens ad s. Jacobum. 1588». Notis musicis est instructus.
Knauz 1867, 622 s.
211. **Nr. 88.** (ant. «Rubricist. 58.») *Breviarium*. A. D. 1340.
Liber ff 391 complectens breuiarium est ordinis hospitaliensium, ubi sancti Hungariae minime, sed Bohemiae inveniuntur. Colophonium eius: «Iste liber completus est per manus fratris siffridi de hoczenploecz a. D. MCCCXL in die s. Alexij confessoris».
Knauz 1868, 455—457. — Gábel Btk p. 40, nr. 7.
212. **Nr. 89.** (ant. «Rubricist. 55.») *Duo fragm. breuiarii*. s. XIV + s. XIII.
Fragmenta summatim ff 116 complectentia in usum ecclesiae Hungariae concinnata sunt.
Knauz 1868, 457. Kortan, 119, 14. — VH p. 81 s. nr. 6. Gábel Btk p. 40, nr. 5.
213. **Nr. 90.** (ant. «Rubricist. 59.») *Missale*. s. XIV. in.
Liber ff 124 constans sanctos Hungaricos exhibens, verisimiliter pro dioecesi Strigoniensi confectus est. S. XIV. manus quaedam inscripsit: «Speciale ecclesiae Posoniensis.» Possessor libelli fuit Petrus canonicus posoniensis, qui litteras dimissoriales aeppi Thomae Strigoniensis ex anno 1318 datas tegumento libri agglutinavit.
Knauz 1868, 457—460. — VH p. 99 s. nr. 33.
214. **Nr. 159.** *Breviarium*. S. XIII.
Liber chartac. ff 346 constans scriptus est in usum ecclesiae Wratislawiensis (Breslau): «In adventu dni incipit viaticus secundum chorum wratislawiensem scriptus».
Knauz 1869, 448. — Gábel Btk p. 40, nr. 6. Cf. supra nr. 13.
215. **Nr. 164.** (ant. «Rubricist. 98.») *Breviarium*. Circa a. D. 1490.
Codex ff 349 continens videtur esse scriptus in Germania, uti docet annotatio: «Item dns Andreas Messl ibidem fuit plebanus in obersum pzu (?) 90. anno et didicit ab eo wartholomeus stewmberg diecesis patauensis horas cano-

nicas». F. 305 legi potest ordinatio Bernhardi eppi Patavien-
sis (Passau) ex anno 1303.

Knauz 1869, 604.

216. **Nr. 240.** (ant. «Rubricist. 104.») *Breviarium*. Circa 1515.
Liber ff 217 continens forsitan in ecclesia Spirensi (Speyer) in
usu fuit.

Knauz 1869, 840. — Gábríel Btk p. 43, nr. 27.

217. **Nr. 241.** (ant. «Rubricist. 106.») *Breviarium*. S. XIV. ex.
Codex ff 226 continens est pars hiemalis breviarii.

Knauz 1869, 840. — Gábríel Btk p. 44, nr. 8.

Bibliotheca O. F. Min. Poseniensis.

Csontosí János, A pozsonyi sz. ferenczrendiek tartományi kt-ának
kódexei, MKSz 1878, 45—54.

218. **Nr. 50.** *Horae B. M. V., Off. Defunctorum*.
S. XV.

VH p. 93, nr. 24.

219. **Nr. 94.** (nov. 6264.) *Cantionale*. A. D. 1516.

Antiphonale parvum scriptum est Segedini pro monialibus O.
Praem. et habet ff 57 notis musicis praedita. Csontosí p. 46,
nr. 1. — J. Dankó VH p. 90, nr. 18. — Zálán Menyhért, Pannon-
halmi Szemle 1928, 197. — Gábríel Btk p. 27. 33. et MKSz
1940, 336. — Timár Kálmán, A szegedi prem. apácák magyar
nyelvemlékei, a szegedi kódex, Szegedi Füzetek 1934, 194—205.

220. **Nr. 49.** (nov. 6268.) *Missale*. A. D. 1459.

Liber ff 175 continens scriptum est in usum provinciae
Augustinianae Hungaricae.

Csontosí p. 52, nr. 14. — VH p. 101, nr. 36.

221. **Nr. 59.** *Breviarium*. S. XV.

Liber ff 218 comprehendens scriptus est in usum Hungaricum.

Csontosí p. 46, nr. 3.

222. **Nr. 85.** *Commune sanctorum*. S. XV.

Liber ff 120 habet.

Csontosí p. 47, nr. 4.

223. **Nr. 56.** *Sanctorum vitae*. S. XV.

Ff 202. Num liber liturgicus sit?

Csontosí p. 53, nr. 18.

224. Nr. 3. (nov. 6266.) Diurnale. S. XIV.

Csontosi p. 50, nr. 9.

225. Nr. 2. (nov. 6267.) Missale. S. XV.

Libri ff 135 continent missas votivas.

Csontosi p. 52, nr. 15. — Nr-i 219. 220. 224. 225. nunc temporis inveniuntur in bibliotheca O. F. M. Sabariensi (Szombathely).

Bibliotheca Lycae Conf. Aug. Poseniensis.

Harmath Károly: A pozsonyi ev. lyceum kéziratgyűjteményének ismertetése. A pozsonyi ág. h. ev. Főiskola Értesítője az 1878/9-i tanévről, Pozsony, 1879, 4—17.

225a. Nr. 5. Missale. S. XIV.

Missale ff 257 constans cum calendario et notis musicis instructum est. Non constat, num pro ecclesia Hungarica scriptum sit.

225b. Nr. 4. Breviarium. S. XIV.

Codex ff 165 constans forsán breviarium est, vel liber horarum.

Musaeum Baronis Brukenthal in Villa Hermanni.

226. Missale. A. D. 1394.

Codex scriptus per Theodericum, compilatus est a «Michaele plebano in paruo horreo» (Kiscsür et pertinebat ad «fraternitatem per Cybrynium». Dein pertinebat liber ad Bibliothecam Capellae (Capellenbibliothek, minus recte «káptalani kt.»), denique ad parochiam evangelicam.

J. Trausch, Schriftstellerlexicon der Siebenbürger Deutschen, I. Kronstadt 1868, 37—40, *ubi primus publicat prosas S. Stephani, Ladislai et Elisabeth.* — Fr. Teutsch, Archiv d. Vereins f. Siebenb. Landeskunde, 1872, 202. 418. — Knauz, Kortan 118, 9. — Csontosi MKSz 1879, 46. — Csáki M., Skizzen zu einem Führer durch das Baron Brukenthalsche Museum, Herrmannstadt 1895, non loquitur de libro. — MI I, 297.

227. Missale. A. D. 1430.

Est etiam Missale in usum dioecesis Transsylvaniae, et scriptum est «per manus Heinrici Halbgebachsen de Ratispona oriundi pro tunc temporis regente in Grosschenk» (Nagysink). Antea in Bibliotheca gymnasii evangelici asservabatur.

J. Trausch op. cit. I, 40. — Fr. Teutsch, Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde 1872, 3, 417 p. — W. Wattenbach, Das Schriftwesen im Mittelalter, 2. ed., Leipzig 1875, p. 403, ann. 7, sed erronee citatur ab eo : Fr. Teutsch, Gesch. d. Siebenbürger Sachsen, I, 246. — Knauz, Kortan 121, 28. — Csontos MKSz 1879, 49 s. — M. Csáki p. 39. — Cf. MKSz 1896, 89. — 1882 KE nr. 21. — Berkovits p. 263.

228. Missale. A. D. 1465.

J. Trausch vidit hoc Missale in Villa Hermanni, et affirmat fuisse fraternitatis SS. Corporis Christi cum annotatione : «Hunc librum comparavit dna Barbara relicta Michaelis Merkel, monetarii, ad lectorium sacratissimi corporis Christi et pertinet supra ad lectorium, temporibus vero affuturis ipsis fratribus hunc repetentibus, debeat restitui sine omni rancoris recusatione. A. D. 1465. est factum».

J. Trausch p. 40, ann. 1. ubi etiam dicit : «Dergleiche habe ich noch verschiedene gesehen, z. T. mit schön ausgemalten u. stark vergoldeten Anfangsbuchstaben, meistens aber zu Anfang oder Ende mangelhaft».

Bibliotheca Parochialis in Villa Latina Scepusii.

229. Sine signatura., Breviarium. XV. in.

György Aladár, Magyarország köz- és magánkt-ai 1885-ben, Budapest 1886, p. 266, nr. 62.

Tertia pars. Codices in bibliothecis Regnorum exteriorum asservati.

Bibliotheca urbis Bamberg.

230. Ed. III. 13. Graduale. S. XIII.

Ff 72 complectitur, in f. 34 «de sco Stephano rege».

Gábor Gyula, Adatok a középkori magyar könyvírás történetéhez, IV. A bambergi magyar vonatkozású graduale, MKSz 1910, 24. — Bambergae S. Stephanus colebatur, cf. Tóth L., Magyar szentek ünnepei egy XV. sz-i bambergi naptárban, Turul 1930, 985.

Bibliotheca Regia Bruxellensis.

231. Nr. 9008. Missale. A. D. 1485.

Est Missale regis Matthiae Corvini, quod Actavantes de Actavantibus illuminavit, complectitur ff 430.

L. Fischer, König Matthias Corvinus u. seine Bibl., Wien 1878, p. 34, nr. LI. — Csontos MKSz 1881, 173 s. Idem, Attavantes-től festett Corvin-kódexek, Archaeologiai Értesítő 1885, 382. p. — Idem, Mátyás és Beatrix arcképei Corvin-kódexekben, Arch. Értesítő, 1888, 103—108. — 1882 KE nr. 247. — E. Müntz, Le Missel de Mathias Corvin, á la bibl. Royale de Bruxelles, Gazette archéologique (Paris) 1883, 116—120. — Van den Gheyn, Catalogue des manuscrits de la bibl. Royale de Belgique, Bruxelles 1901, nr. 449. — A. Hevesy, La bibliothèque du Roi Matthias Corvin, Paris 1923, p. 60, nr. 5. — Bibliotheca Corvina, Budapest, 1927, p. 64, nr. 45.

Bibliotheca Eski Serail in urbe Constantinopolitana.

232. Graduale. A. D. 1463.

Cum colophonio : «Explicit iste liber per ffrancisci de Futhak : anno dni Millesimo CCCC-o sexagesimo tercio : Deo gracias».

Liber gradualis etiam rubricas continet.

Sec. 4 imagines photographicas, quae in Bibl. Széchényiana Musaei Nationalis asservantur : Facs. I. Mss. 54 a—c ; 6.

233. Missale. S. XV. in.

Exhibet scutum, ubi videri potest brachium gladium tenens cum leone bicaudato, et superscriptione : «Arma ducis, chervoe. duci spalen.» (spalatensis).

Sec. 3 imagines photographicas Bibliothecae citatae : Facs I. Mss. 108 a—c.

Bibliotheca Universitatis Cracoviae.**234. Nr. 1267. O. I. 26. Liber choralis. S. XV.**

Liber ff 242 habens in f. 3. exhibet «vngaricum Kyrie eleison».

Csontos János, A krakkói kt hazai vonatkozású kéziratok, MKSz 1882, 388. — W. Wislocki, Catal. codicum mss Bibl. Universitatis Jagellonicae, Kraków 1877—81, p. 322. — VH 317 p. — Zalan Menyhért: Pannonhalmi Szemle 1928, 197.

Bibliotheca monasterii S. Pauli Er. in Czenstochowa.**234a. Nr. 157. Missale. C. a. 1470—1480.**

Missale Ordinis fratrum Eremitarum S. Pauli initialibus depictum est.

Kisbán Emil, A magyar Pálosrend története II, Bpest, 1940, 192.

235. Nr. 62. Breviarium. S. XIV.

In-4, calendarium sanctos Hungaricos habet. Ord. S. Pauli Erem.

Csontos János, Lengyelországi könyvbúvárlatok, MKSz 1890, 249.

— Kisbán op. cit. 192 s.

Bibliotheca O. S. B. Gottwicensis.

(Göttweig).

Rómer Flóris, Kt-i búvárlataim Altenburgban és Göttweigenben, MKSz 1881, 99—116.

236. 220/I. 236. Collectarium. S. XV.

Ord. S. Pauli Eremitae in Hungaria.

Rómer p. 107. — 1882 KE nr. 54. — VH p. 92 s. nr. 21. *ubi aliquos textus publicat.*

237. 229/C. I. 439. Diurnale. S. XIV.

Ord. S. Pauli Eremitae in Hungaria.

Dankó VH p. 93, nr. 22.

238. Nr. 79. Missale. S. XIV.

Ord. S. Pauli Eremitae in Hungaria cum rubricis et modulis musicis.

J. Dankó, VH p. 100, nr. 34.

239. 217/I. 234. Missale. S. XV.

Ord. S. Pauli Eremitae. Mutilum est.

1882 KE nr. 53. — VH p. 111 s. nr. 51.

240. **107/79. Missale.**

Sequentias in honorem sanctorum Hungariae continet.

Rómer p. 107.

Bibliotheca Neo-Eboracensis Pierpont Morgan.

(New-York).

241. **Evangelistarium. S. XV.**

«Sec. ritum tramontanorum». Liber ff 138 constans codex Corvinianus est, sed etiam arma Vladislai II. regis exhibet. Liber pertinebat ad bibliothecam Lord Leicester in Holkham Hall (Norfolk) et a. D. 1927 venit Neo-Eboracum.

L. Dorez, Les Mss à peintures de la Bibliothèque de Lord Leicester, Paris 1908, pl. LIX. — A. Hevesy, La Bibliothèque du roi Matthias Corvin, Paris 1923, p. 66, nr. 72. — Bibl. Corvina, Budapest 1927, p. 69, nr. 89. — Hoffmann Rmb 161.

Bibliotheca Nationalis Parisiis.

242. **Ms. lat. 8879. Breviarium. A. D. 1505—1522.**

Aeppi Georgii Szathmáry Strigoniensis, illuminatum a Boccardino Vecchio.

Dankó József, Történelmi, műirodalmi és okmánytári részletek az esztergomi főegyház kincstárából, Esztergom 1880, 16. — Hoffmann Rmb 186 s. — Gábel Asztrik, A középkori kéziratok identifikációja és lokalizációja MKSz 1937, 307. — V. Leroquais, Les bréviaires mss des biblioth. publiques de France, IV., Paris 1934, p. 182—185.

243. **Ms. lat. 1219. Pontificale. S. XIV.**

In usum ecclesiae Hungaricae.

V. Leroquais, Les pontificaux mss des Bibliothèques publiques de France, Paris 1937, p. 116. — Gábel Asztrik, Egy XIV. sz-i magyar pontificale Párisban, Theologia 1939, 174—177. — *Varii textus codicis publicati sunt*: E. Martène, De antiquis ecclesiae ritibus, L. I. c. 8. art. 11. ordo 17. (ed. Antverp. 1736, p. 228—250).

Bibliotheca Pragensis.

244. **XIII. G. 9. Missale. S. XV.**

Inveniuntur in eo sequentiae Sanctorum Hungariae.

M. G. Dreves, *Ánalecta hymnica medii aevi*, 1886, 239. — VH p. 115.

Bibliotheca Romana Vaticana.

245. **Rossiana c. l. 1164.** Missale. A. D. 1469.

Codex Corvinianus ff 277 complectens, ubi legitur: «Ego Matthias rex Hungariae concessi hoc Missale fratri Thome de Hungaria post cuius obitum maneat presens liber in provincia, qua claudit diem extremum». Liber cum collectione Rossiana in Lainz fuit unde Romam venit.

Fraknói Vilmos, Száz. 1868, 445—447. — Csontos MKSz 1881, 172. — Idem, Mátyás és Beatrix arcképei Corvin codexekben, Archaeol. Értesítő 1888, 98—102. p. — 1882 KE nr. 181. — H. Titze, Die illuminierten Hss der Rossiana, Wien—Lainz, 1911 p. 48., nr. 31. — Fejérpataky László, A Bibl. Rossiana, MKSz 1913, 101 s. — A. de Hevesy, La bibliothèque du roi M. Corvin, Paris 1923, p. 76., nr. 92. — Bibl. Corvina, Mátyás király budai kt.-a, Budapest 1927, p. 73, nr. 129. — Hoffmann Rmb p. 74.

246. **Urbín. c. l., 110.** Missale. S. XV.

Liber ff. 110 habens scuto regis Matthiae Corvini ornatus est.

H. Ehrensberger, Libri liturgici Bibl. Ap. Vaticanae, Frib. Brig. 1897, p. 478. — Hevesy p. 75. nr. 91. — Bibl. Corvina p. 73. nr. 126. — E. Hoffmann, Der künstlerische Schmuck der Corvin-Codices, Belvedere (Wien) 1925, p. 142 s. — Hoffmann Rmb p. 77 s. 88 s.

247. **Urbín. 112.** Breviarium. A. D. 1487.

Codex Corvinianus ff. 598 constans, scriptus est a Martino presbytero Faventino, illuminatus vero ab Actavante de Actavantibus Florentiae.

Rómer Flóris, Adalékok a Corvina történetéhez MKSz 1877, 350. — Csontos MKSz 1881 p. 171. nr. 96. — Idem Archaeol. Értesítő 1885, 382 et 1888, 108—110. — 1882 KE nr. 248. — Ehrensberger p. 276 s. — A. Hevesy p. 74. nr. 90. — Bibl. Corvina p. 73. nr. 127. — Hoffmann Rmb 77.

248. **Ottobon. c. l., 501.** Pontificale Rom. A. D. 1485.

Joannis Vitéz jun. eppi Sirmiensis erat, qui a. D. 1485 Romae vidit editionem novam Pontificalis iussu Innocentii VIII. a Joanne Burchardo tunc adornatam et exscribere mirabilique arte illuminare mandavit sibi hanc editionem.

Ehrensberger p. 525. — Fraknói, Vitéz János pontificaléja a vatikáni kt.-ban, Roma 1903. — Cf. MKSz 1903, 179. — Hoffmann Rmb 136—139.

248a. **Ottobon. c. I. 667.** *Breviarium* a. D. 1479—1481.

Codex ff. 323 constans pars aestiva breviarii est, conscripta in usum ecclesiae cuiusdam Hungaricae, ut officia rhythmica SS. Ladislai, Andreae et Benedicti, Stephani regis, Gerardi et Emerici ducis probant.

Ehrensberger p. 235 s.

Bibliotheca Salisburgensis.

(Studienbibliothek).

249. **V. 1. B. 23.** *Missale*. S. XV.

In usum monasterii O. S. B. Hungariae scriptum, cum 68 initialibus. Quia S. Emericus «dux Illyriae» vocatur, dein quia Augustinus Kazotics eppus Zagradiensis missam habet «quando canonizabitur», possibile est, quod in usum ecclesiae Zagradiensis scriptum fuit.

1882 KE nr. 55. — VH p. 115. — F. Hacker, Salzburgs Miniaturmalereien, Salzburg 1896, 248. — Zoltvány Irén, Pannonthalmi Főapátság története III, Budapest 1905, 319—321. — H. Titze, Die illuminierten Handschriften in Salzburg, Leipzig 1905, nr. 49. — Hoffmann, Orsz. Magyar Szépműv. Múzeum Évkönyvei 1924—6, 90. — Dragutin Kniewald, Zagrebački liturgijski kodeksi XI.—XV. stoljeća, Zagreb 1940, p. 2 s.

250. **V. 1. E. 60.** *Breviarium*. A. D. 1432—1439.

Codex sec. inscriptionem in tegumento factam: «Liber condam Georgii de Palocz archiepiscopi Strigoniensis legatus per eum suae ecclesiae Strigoniensi», quod indoles eius demonstrat.

Hacker op. cit. p. 250. — Titze op. cit. nr. 63. — Hoffmann Edith, Pálóczy György esztergomi érsek két könyve, Magyar Bibliofil Szemle 1925, 32—36. — Hoffmann Rmb p. 43 s. — Hoffmann, Pálóczy György esztergomi érsek két könyve, M. Bibliofil Szemle 1925, 32—34.

Bibliotheca O. Praemonstr. in Tepl.251. **Cod. 39.** *Diurnale*. A. D. 1453—1457.

Erat Ladislai V. regis Hungariae et scriptum est a «Johanne ab Ulma mellicensis coenobii monacho».

Hoffmann Rmb p. 55.

Bibliotheca S. Marci Venetiis.

(Marciana).

252. Marciana CL. II. Liturg. c. 31. Diurnale. S. XIV.

In usum monialium Hungariae vel O. S. B., vel Cisterciensium concinnatum.

Csontos János, A velencei kt hazai vonatkozású latin kéziratai, MKSz 1883, 167 s.

Bibliotheca Nationalis Vindobonae.

Tabulae codicum manu scriptorum in Bibl. Palatina Vindobonensi asservatorum, Vindobonae 1864—1912. — Csontos János, A bécsi udvari kt. hazai vonatkozású kéziratai, MKSz 1884, 157—308.

253. Nr. 1190. Biblia cum annotationibus. C. 800.

Biblia latina scripta pro abbacia O. S. B. St. Vaast d'Arras circa 800, allata in Hungariam, decursu s. XI. annotationes liturgicas accepit, dein Zagrabiam venit tempore foundationis eppatus (1094). Vocatur «Biblia Radonis», et continet glossas Slavicas.

Drag. Kniewald, Zagrebački liturgijski kodeksi XI—XV. stoljeća, Zagreb 1940 p. 2.

254. Nr. 1812. Breviarium. S. XIV.

In usum dioecesis Strigoniensis cum necrologio, ff. 380.

Knauz, Kortan 118, 10. — Csontos p. 181. — J. Dankó VH p. 82. s. nr. 7.

255. Nr. 1829. (Rec. 27.) Breviarium. S. XV. in.

In usum dioecesis Strigoniensis ff. 481.

Knauz, Kortan 120, 26. — Csontos p. 181. — VH p. 88 s., nr. 13.

256. Liber rationalis. A. D. 1406.

Colophonium eius: «Anno dni 1406. die 17. mensis aprilis completus est liber iste rationalis ad gloriam dei et mandatum dni magistri Johannis de Buda canonici ecclesie Strigoniensis et archidiaconi Borsiensis».

Knauz MSion 7 (1869) 733 5. — MI I, 1386 s. p.

257. Nr. 1481. (Rec. 24.) Breviarium. S. XV. ex.

In usum dioecesis Strigoniensis, ff. 301.

Csontos p. 180. — VH p. 89, nr. 14.

258. **Nr. 1779.** (Rec. 420). *Missale*. S. XV.
In usum alicuius ecclesiae Hungaricae, ff. 176 habet.
Csontosi p. 181.
259. **Nr. 3748.** *Proprium Sanctorum*. S. XIV.
Provenientia Hungarica dubia est. Ff. 144 habet.
Csontosi 201.
260. **Nr. 4723.** (Rec. 597.) *Sermones de tempore et Sanctis*. S. XV.
Iuxta ordinem dioecesis Strigoniensis; habet ff. 224.
Csontosi 209.
261. **Nr. 4812.** (Nov. 446.) *Breviarium*. S. XIV.
Provenientia Hungarica dubia est. Habet ff. 288.
Csontosi 210.
262. **12515.** (Suppl. 2755.) *Fragmentum Cantionalis*.
S. XIII.
Tantum ff 4 conservata sunt.
Csontosi 290.
N. B. Codices nr. 1781 (Capitula et collectae), nr. 1799 (breviarium),
nr. 1769 (antiphonarium Matthiae Corvini) nunc Budapestini
sunt; vide nr. 45. 60. 64. supra.

Bibliotheca Vindobonensis Princ. Lichtenstein.

263. **Nr. 1. 4. 12.** *Missale et Breviarium*. A. D. 1481.
Sec. colophonium «hunc librum breviarii et missalis fecit
scribi venerabilis pater dns Dominicus prepositus ecclesie
Albensis». Agitur de Dominico Kálmáncsehi, praeposito
Albae Regiae (Székesfejérvár, Stuhlweissenburg).
Rómer Fl. 1481-iki breviárium, MSion 1863, 149 et ss.; MKSz
1876, 169—173. — Csontosi, Kt-búvárlatok Ausztriában
MKSz 1890, 34 s. — J. Dankó VH p. 84—86, nr. 10 (de bre-
viario), p. 105 s., nr. 41 (de missali). — Hoffmann Edith, Közép-
kori könyvkultúránk néhány fontos emlékeről MKSz 1925,
28—30. — Hoffmann Rmb 112—115 p.

Bibliotheca Civ. Wolfenbüttel.

264. **Aug. nr. 39.** *Psalterium*. S. XV.
Codex Corvinianus constans ff. 221., qui reginae Beatricis
proprium erat; illuminatus est ab Antonio del Cherico
Florentino.

L. Fischer, König Math. Corvinus u. seine B., Wien 1878, 32 p. — Mátrai Gábor, József nádor törekvései a wolfenbütteli corvin-codexek visszaszerzésére, MKSz 1883, p. 78, nr. 1. — Bibl. Corvina, Bp 1927, p. 75, nr. 144. — A. Hevesy, La bibl. du roi Matthias Corvin, Paris, 1923, p. 85, nr. 152. — Hoffmann E. Rmb. 79-

265. et 266. Aug. 1. ff 290 et 6. ff 228 in 4-o. Duo Mis-salia. S. ?.

Provenientia Hungarica dubia est.

MKSz 1883, p. 79, nr. 9. et 10.

Bibliotheca Aeppalis Zagrabiensis.

Dragutin Kniewald, Zagrebački liturgijski kodeksi XI—XV. stoljeća, Zagreb 1940 (Posebni otisak iz «Croatia sacra» br. 19—1940).

267. MR. 126. Sacramentarium. A. D. 1073—1092.

Ff. 111. complectens scriptum est pro abbazia Hungarica O. S. B. S. Margaretae virginis et quidem verisimiliter in usum abbatae Hahót, ad instar codicis oriundi ex abbazia S. Wandregisilii in Fontenelle. Occasione foundationis ecclesiae Zagrabiensis per s. regem Ladislaum sacramentarium a primo eppo Zagrabiensi in suam sedem eppalem asportatum est, ubi evolutionis liturgicae in Croatia prototypus evasit. Iure habetur ergo codex Zagrabiensis, sed etiam a nobis merito veneratur ut vetustissimum sacramentarium, scriptum in patria nostra.

G. Morin, Mss liturgiques hongrois des XI. et XII. siècles, Jahrbuch für Liturgiewissenschaft 6 (1926) 63—65. — Zalán Menyhért MKSz 1927, 255 s. — Kniewald, A zágrábi érseki kt MR 126 jelzésű sacramentariumának magyar rétege a MR 67 sz. zágrábi Breviárium megvilágításában, Pannonhalmi Szemle 1938, 36—54 p. — Idem, A Hahóti-kódex jelentősége a magyarországi liturgia szempontjából, MKSz 1938, 97—112. — Idem, Das Sanctorale des ältesten ungarischen Sakramentars, Jb. f. Lit. wiss. 9 (1939) 1—21. — Op. supra citat. 26—30. — Idem, Liturgika, Zagreb 1937, p. 350—361. *ubi textus sacramentarii publicat.* — Idem, Zagrebačkij sakramentarij sv. Margarete MR 126, in Serta Hoffileriana, Zagreb 1940, p. 453—464.

268. MR. 165. Agenda Pontificalis. S. XI. ex.

Codex ff 120 constans erronee titulum portat «Missale antiquissimum»; est agenda pontificalis scripta in usum Hartwrig-Arduini Jaurinensis (Győr, Raab) et occasione foundationis eppatus Zagrabiensis allatus ibidem.

- Fr. Fancev, Liturgijsko-obredne igre u zagrebačkoj stolnoj crkvi. Narodna Starina, Zagreb 1925, 1—16. — Idem, O najstarijem bogoslužju u Posavskoj. Zbornik kralja Tomislava, Zagreb 1925, str. 521—533. — G. Morin, op. cit. 54—60. — Kniewald 7—12. — Idem, Hartwick győri püspök Agenda pontificalisa, MKSz 1941, 1—21.
269. **MR. 89. Benedictionale. S. XI.**
 Liber ff 114 constans benedictiones episcopales exhibet compilatas in usum ecclesiae Strigoniensis. Verisimiliter aeppus Strigoniensis novo suffraganeo Zagrabiensi dono dedit librum.
 Kniewald 12—16. — Idem, Liturgika p. 364—371 *publici iuris facit textus ordinationum*. — Idem, Esztergomi Benedictionale a. XI. sz. ból, MKSz 1941. III. füzet.
270. **MR. 153. Evangeliarium. S. XI.**
 Liber in suis 109 ff etiam psalterium complectitur et occasione foundationis ecclesiae Zagrabiensis allatus est a Hungaria.
 Kniewald p. 112 s.
271. **No. 355. Missale. A. D. 1471—1484.**
 Florianus Römer O. S. B. a. D. 1869 itinerans im Croatia animadvertit missale hoc exhibere in pluribus foliis scutum Dominici Kálmáncsehy, praepositi Albensis, postea eppi Waradinensis. Missale proin provenientiae Hungaricae est, quod etiam tota eius indoles demonstrat.
 Römer, Középkori miniature-ök és a Corvinának egy eddig ismeretlen maradványa, Archaeol. Értesítő 1870, p. 279. — Idem, Kalmancai Domokos codex MKSz 1876, 169—173. — J. Dankó VH p. 106. nr. 42. — Hoffmann Rmb 115, 120. — Kniewald p. 63—66.
272. **MR. 163. Pontificale Romanum. A. D. 1339.**
 Liber Pontificalis sec. recensionem Durandi scriptus est Avenione (Avignon) et quidem iussu eppi Csanadiensis Jacobi de Placentia, qui 1343 eppus Zagrabiensis factus est et librum ibi reliquit. Colophonium legitur f. 123: «Ego Alfutius magistri Badei de Eugubio monachus sancti Viti hunc librum scripsi. Scriptum in Auinione pontificatus Benedicti pape XIIimi anno sexto in domo uenerabilis viri et domini Jacobi de Placentia episcopi Cenadiensis». Liber habet ff 136.
 Kniewald op. cit. 19—23 p.

APPENDIX : CODICES LATENTES V. DEPERDITI.

Bibliotheca Comitum Nádasdy in Betlér

(Gömör m.).

273. *Antiphonale*. A. D. 1466.

Codex ff 325 constans sec. Telgárti Lipót ornatissimus, f. 2. annotatum est: «Graduale hoc comparatum est anno 1466... colligatum denuo 1505 et 1542... pertinet ad Conventum Cassoviensem O. Min. Strictae Observantiae Provinciae SS. Salvatoris».

Telgárti Lipót, Régi könyvek, MSion 1869, 815, nr. I. — Telgárti hoc anno vidit adhuc Missale quoddam, et Pontificale, de quibus scripsit l. c. p. 815 s. et p. 818 s. Hi duo libri Vindobonam venerunt et empti sunt ab Ad. Ehrenfeld, qui eos Musaeo Nationali vendidit, cf. supra nr. 27. et 76.

Budapestini :274. *Rituale*. S. XIV.

«Initio kalendarium. In textu cum multis initialibus depictis».

Nil aliud refert 1882 KE. Num vere Rituale sit, ignoratur.

1882 KE p. 196. nr. I. Tunc temporis erat in possessione Szemere Attila.

275. *Psalterium*. S. XV.

«Psalterium Davidis, Cantica biblica, Symb. S. Athanasii.

In-8. tegumentum sericum eiusdem aetatis coloris caerulaei.

Ms pulchrum s. XV. locupleter ornatum, stylus illuminatorum Hungarorum et Bohemorum proprium est. Scriptura Gothica.» Non constat, num liber vere liturgicus sit.

1882 KE 181 p. nr. 6. — Tunc erat in possessione Gustavi Emich.

276. *Breviarium*. A. D. 1510.

«In—16. Tegumentum cortaceum, ms membranaceum saeculi XVI. Cum kalendario Germanica lingua conscripto, picturis et notis musicis antiphonarum. Scriptura Gothica. Fine ms-i : Johes. 1510. Tretter. H. K.» Non liquet, num breviarium, vel liber horarum sit codex.

1882 KE p. 182. nr. 10. — Tunc in possessione G. Emich erat liber: — Liber ms tertius, qui etiam in Expositione librorum anni 1882, Budapestini erat (1882 KE p. 185. nr. 45.): Breviarium s. XV., nunc in Musaeo Nationali invenitur, sf. supra nr. 57.

277. *Breviarium*. A. D. 1424.

Breviarium noverunt scriptores saeculi XVIII. Péterffy et Pray, sec. Pray: «Primum quod sciam omnium *Breviarii* de anno MCCCCXIV. ... calend. XXX. Maji Inventionem Dextrae S. Stephani publici festi nota insignit». Sec. Péterffy liber erat in bibliotheca Budensi. Knauz jam anno 1869 librum non invenit.

C. Péterffy, *Sacra concilia ecclesiae romano-catholicae in Regno Hungariae celebrata* I, Vindobonae 1742, p. 34. — G. Pray, *Dissertatio historico-critica de s. dextera divi Stephani primi Hungariae regis*, Vindobonae 1771, p. 40. — Knauz MSion 1869, 733, 6, qui citat etiam Ungr. Magazin III, 274.

Bibliotheca Com. Rudolphi Apponyi in Nagyappony.278. *Breviarium*. S. XV.

«*Breviarium* s. XV. cum pulchris picturis confectis arte scholae Burgundensis». Forsan liber horarum est.

Deák Farkas primam mentionem fecit de codice in *Századok* 1875, 709. — 1882 KE p. 169. nr. 4.

Bibliotheca Cardinalis Herzán Sabariae.279. *Cod. nr. 8. Breviarium*. S. XV.

Breviarium pro dioecesi Tolosana (Toulouse) conscriptum est, post annum 1909 furto ablatum est de bibliotheca Card. Herzán.

Pálincás Géza, *A szombathelyi püspöki kt kéziratának, ősnymtatványainak jegyzéke*. Összeállított 1893-ban; sec. hunc catalogum manu scriptum p. 10. tunc erat codex in bibliotheca Card. Herzán, seu Episcopalis Sabariensis (alia est Bibliotheca Cathedralis Ecclesiae, seu Seminarii cf. supra nr. 124—128).

280. *Cod. nr. 9. Missale*. S. XV.

Missale Romanum e fine s. XV. missas votivas continebat. Furto ablatum est anno 1909.

Pálincás op. cit. p. 10.

281. *Cod. nr. 11. Feria sexta in Parasceve*. S. XV—XVI.

Codex liturgiam feriae sextae in Parasceve exhibebat.

Pálincás op. cit. p. 11. — Etiam hoc opusculum frustra requiritur in bibliotheca Eppali.

282. **Cod. nr. 12.** Canon Missae Pontificalis. S. XV.
Etiam hoc ms mirabiliter illuminatum furto ablatum est anno 1909.

Pálinkás op. cit. p. 11.

Bibliotheca Ord. Fr. Min. in Szécsény.

283. **Psalterium.** S. XV.
Psalterium Davidis scriptum a fratre Bernardino de Ujlak ;
Knauz anno 1864 iam non potuit invenire librum.
Knauz MSion 1864, 227 et 1869, 736 s.

Vindobonae :

284. **Missale.** A. D. 1468.
Saecundum P. A. Budik exstat missale Mathiae Corvini ex
anno 1468, scriptum in membrana, in cuius fine legitur :
«Finis 2. iuni 1468».
P. A. Budik, Entstehung und Verfall der Bibliothek des König
Mathias, 1840. — MKSz 1887, 324. — Bibliotheca Corvina,
Budapest 1927 p. 81. nr. 81.
285. **Missale.** S. XIV.
Missale dioecesis Transsylvaniae erat in possessione Caroli
Fabritii, parochi in Trappold. F. 1. legitur : «Segesvári
Keny ez».
Knauz MSion 1868, 119, nr. 13.
286. **Psalterium.** S. XVI. in.
In — 4. scriptum pulchris litteris Gothicis cum initialibus
depictis, instructum notis musicis, cum rubris inscrip-
tionibus. W
1882 KE nr. 309. Erat tunc in possessione eppi Ipolyi Arnold.

I. Conspectus omnium codicum.

	Missalia	Breviaria	Psalteria	L. chorales	L. rituales	Lectionaria
<i>Saec. XI.</i>	267.	151.			*71. 268. 269.	130. 131. 150. 253. 270.
<i>S. XII. 1192—5.</i>	20.	*42.	43.		*72.	
<i>S. XIII. 1279:</i>	*153. 187.	212 (2). *214.	152. *132.	*124. *230. 262.		
<i>S. XIV.</i>	23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. *126. 154. 161. 162. 190. 191. 213. 225. 238. 285. 225a.	5. 10. 46. 47. *48. 79. 100. 104. *125. *146. 158. *159. 160. 192. 199. *209. 217. 224. 235. 237. 252. 254. 259. 261. 225b.	49. *97. 262.	89. 193.	*74. *75. 76. *148. 243. 274.	3. 80. 99. 121a. 155. 208.
<i>1309—19 1334. 1339 1340 1341 1357 1363 1370 1377 1379 1394</i>	21. 202. 22. 157. 101. 2. 226.	*211. 156. 45.	44.	88.	73. 272.	
<i>S. XV.</i>	*16. 17. 38. *39. 40. *41. *84. 86. 102. *122. 133. 163. *168. 171. 172. *186. 201. 205. 206. *233. 239. 244. 246. *249. 258. 280. 282. 115d*. 115e*. 115g*. 116a.	1. 4. 11. *12. *13. 14. 15. 19. *54. 55. 57. 58. 59. 60. 83. 85. *106. 115b. c. f. 116. *165. 166. 167. 169. 170. 173. *175. 176. 218. 221. 222. 229. 236. 255. 257. *278. *279.	8. *53. 61. 105. 145. 264. 275. 283.	*19a. 19b. *62. *65. *66. *67. *69. 70. 90. 91. 92. *118. 121. *123. 138. 139. *140. 141. 142. 143. 149. 149a. 194. 196. 234. 116b.	78. 82. 137. 164.	*120. *144. 183. 185 (2). 223. 241. 260.
<i>1403 1406</i>	200.				256.	

	Missalia	Breviaria	Psalteria	L. chorales	L. rituales	Lectionaria
1415				*18.		
1418	*32.		50.			
1419						
1422		114.				
1423	33.					
1424		277.				
1430	227.					
1439	34.	250.				
1441						184.
1452	207.					
1453—7		251.				
1454		129.				98.
1455				*67.		
1459	220.	81.				
1461		174.				
1462		189.				
1463				232.		
1464		*119.				
1465	228.					
	115a.*					
1466				273.		
1468	284.					
1469	245.					
1470	234a.	188.			*77.	
1471	*134. 271.					
1475		51.				
1476	117.				147.	
1477	181.					
1479		*127. 248a.				
1480	35.	*128.		64.		
1481	263.	263.	177.			
1485	231.				248.	
1487		247.	52.	197.		
1488	36.					
1489	37. 198.	56.				
1490		*215.			*135. *136.	
1491				180.		
1498				*68.		
1499						
S. XVI.	281.	107.	*9. 286.	63. 94—96. 103. 115. 195. 203. 204. 210.		
1505		242.				
1510		*276.				
1515		*216.				87.
1516					219.	
1529				93.		
Cod. quorum aetas ignota est:	*240. *265. *266.	110. 111. *112. 113. 182.	179.	178.	*108. 109.	

II. Conspectus bibliothecarum.

Hungariae	Nr.	Olim ad Hungariam pertinentium	Nr.	Regnorum exterorum	Nr.
Agriae	1.—7.	Albae Juliae . .	150.—176.	Bambergae . . .	230.
Budapestini : .		Bartphae	177.—179.	Bruxellis	231
Academiae . . .	8.—19.	Barsszent- . . .		Constantino . . .	
Budapestini : .		kereszt	180.	poli	232. 233.
Mus. Historici .	19a.—b.	Beszterce- . . .		Cracoviae	234.
Budapestini : .		bánya	181.	Czenstocho- . . .	
Mus. Natio- . . .	20.—78.	Chemniciae . . .	182.	wae	235.
nalis		Cremniciae . . .	183.—184.	Gottwicensis . . .	236.—240.
Budapestini : .		Eperjes : Bibl. .		Neo-Eboracii . . .	241.
Universitatis . .	79.—96.	Dioeces	185.	Parisiis	242. 243.
Cassoviae : . . .		Eperjes : Col- . .		Pragae	244.
Eppalis	97.—99.	legii	186.	Romae	245.—248a.
Cassoviae : . . .		Neocastrensis . .	187.—192.	Salisburgi	249. 250.
Musaei	100.—103.	Posoniensis : . .		Teplae	251.
Claudiopoli : . .		Capituli	193.—217.	Venetis	252.
Lycae	104.	Posoniensis : . .		Vindobonae : . .	
Claudiopoli : . .		O. F. M.	218.—225.	Nat.	253.—262.
Musaei	105.	Posoniensis : . .		Vindobonae : . .	
Colocae	106.—113.	Lycae	225a. b.	Pr. Liechten- . . .	
Csiksomlyó . . .	114. 115.	Villae Her- . . .		stein	263.
Debrecini	115a—g.	manni	226.—228.	Wolfenbüttel . . .	264.—266.
Gyöngyös	116.	Villae Latinae . .	229.	Zagrabiae	267.—272.
Jászó	116a. b.			Codices laten- . .	
Jaurini	117.—121.			tes	273.—286.
Keszthely	121a.				
Montis Pan- . . .					
noniae	122. 123.				
Sabariae	124. 128.				
Segedini	129.				
Strigonii : . . .					
Thesauri	130.				
Strigonii : . . .					
Eccl. Metrop. . .	131.—145.				
Strigonii : . . .					
Card. Simor . . .	146.—148.				
Strigonii : . . .					
Musaei Christ. .	149.				

III. Nomina usitata locorum.

Agria = Eger, Erlau. — *Alba Julia* = Gyulafehérvár, Karlsburg, nunc in Romania. — *Albaregia* = Székesfehérvár, Stuhlweißenburg. — *Bartpha* = Bátfá, Bardiov, Bartfeld, nunc in Slovacia. — *Cassovia* = Kassa, olim Košice, Kaschau. — *Cenadium* = Csanád. — *Chemnicia* = Selmecbánya, Baňská Stiavnica, Schemnitz, nunc in Slovacia. — *Claudiopolis* = Kolozsvár, olim Cluj, Klausenburg. — *Colocae* = Kalocsa. — *Cremnicia* = Körmöcbánya, Kremnica, Kremnitz, nunc in Slovacia. — *Cybynium* = Nagyszében, Sibiu, Hermannstadt, nunc in Romania. — *Debrecinum* = Debrecen. — *Kőszeg* = Ginsium, Güns. — *Leutovia* = Lőcse, Levoča, Leutscha nunc in Slovacia. — *Mons Pannoniae* = Pannonhalma, St. Martinsberg. — *Neocastrum* = Nemetújvár, Güssing, nunc in Germania. — *Nitria* = Nyitra, Nitra, Neutra, nunc in Slovacia. — *Novisolum* = Besztercebánya, Baňská Bystrica, Neusohl, nunc in Slovacia. — *Posonium* = Pozsony, Bratislava, Pressburg, nunc in Slovacia. — *Ratisbona* = Regensburg. — *Sabaria* = Szombathely, Steina-manger. — *Scepusium* = Szepesség, Spišsko, Zips, nunc in Slovacia. — *Seged-num* = Szeged. — *Strigonium* = Esztergom, Gran. — *Villa Hermannii* = v. Cybynium. — *Villa Latina* = Szepesolaszi, Spišské Valašsko, nunc in Slovacia. — *Vindobona* = Wien, Bécs. — *Waradinum* = Nagyvárad, olim Oradea mare, Großwardein. — *Zagrabia* = Zagreb, Agram, Zágráb.

IV. Codices dioecesium et urbium.

	Missalia	Breviaria	Psalteria	L. chorales	L. rituales	Lectionaria
Agria	2 (1394)		52 (1487)	142 (XV.)		
Alba Regia...	271 (1471 —1484)	51 (1474) 263 (1481) 56 (1489)	61 (XV.)			
Cassovia ...	101 (1379)					
Jaurinum ...				121 (XV.)	268 (XI.)	
Leubicz		58 (XV.)				
Nittria				210 (XVI.)		
Posonium...	21 (1341) 202 (1341) 25 (XIV.) 31 (XIV.) 213 (XIV.) 26 (XIV.) 200 (1403) 35 (1480) 36 (1488) 38 (XV.) 40 (XV.) 133 (XV.) 205 (XV.)	4 (XV.)	50 (1419)	197 (1487) 203 (XVI.)		
Scepus (és bányaváro- sok)	154 (XIV.) 162 (XIV.) —XV.) 181 (1477)	156 (1357) 167 (XV.) 169 (XV.) 176 (XV.)	177 (1481)			
Sopron	22 (1363)					
Strigonium...	157 (1377) 34 (1423— 39)	45 (1370) 254 (XIV.) 250 (1432 —1439) 60 (XV.) 255 (XV.) 257 (XV.) 242. (1505)		64 (1480— 1490)	269 (XI.) 76 (XIV.) 256 (1406) 82 (XV.)	130 (XI.) 260 (XV.)
Vacia	33 (1423)					
Waradinum		129 (1454)			147 (1476)	
Wesprim. ...	198 (1489)					
Transsily. ...	226 (1394) 285 (XIV.) 227 (1430) 228 (1465)	114 (1422) 174 (1461) 189 (1462)		115 (XVI.)	73 (1309— 1319)	

V. Codices ordinum et VI. Codices exteri.

	Missalia	Breviaria	Psalteria	L. chorales	L. rituales	Lectionaria
O. S. B. Hung.	267 (1073 —1092) 20 (1192— 1197)	252 (XIV.)				87 (1515)
Praem. Hung.	116a(XV.)	79 (XIV.) 81 (1459) 83 (XV.)				
O. P. Hung..	27 (XIV.) 172 (XV.)			149 (XV.)		98. 99. = (1454. XIV.)
O. F. M. Hung.	190 (XIV.) 191 (XIV.) 86 (XV.) 57 (XV.)	100 (XIV.) 119 (1464) 116 (XV.)	283 (XV.) 44 (1364)	63. 103. (XV.) 47 (XIV.) 273 (1466)		
O. S. Pauli Hung.	238 (XIV.) 234a(1470) 239 (XV.)	235 (XIV.) 237 (XIV.)		236 (XV.) 116b (XV.)	78 (XV.)	
Gallia		48 (XIV.) 15 (XV.) 279 (XV.)			67 (1455)	131 (XI.)
Germania ..	153(XIII.) 16 (XIV.) 125 (XIV.) 126 (XIV.) 115a(1465) 134 (1471) 41 (XV.) 115g (XV.) 122 (XV.) 168 (XV.)	42 (XII.) 214(XIII.) 12 (XIV.) 146 (XIV.) 127 (1479) 128 (1480) 215 (1490) 13 (XV.) 106 (XV.) 115b (XV.) 216 (1515) 112. 115f	132 (1279) 152(XIII.) 97 (XIV.) 3 (XV.)	124(XIII.) 121a(XIV.) 19b (XV.) 62 (XV.) 118 (XV.) 123 (XV.) 149a (XV.)	72 (XII.) 68 (1499) 136 (1491) 108	144 (XV.)
Bohemia....	207 (1452) 102 (XV.)	211 (1340) 209 (XIV.)		69 (XV.) 140 (XV.)	148 (XV.) 77 (1470) 148 (XV.)	
Italia	28 (XIV.) 32 (1418) 39 (XV.)	10 (XIII.) 54 (XV.)	9 (XVI.) 53 (XV.)	18 (1415) 66 (XV.) 65 (XV.)	71(XI-XII) 74 (XIV.) 75 (XIV.) 135 (1491 —5) 67 (XV.)	

Uncinis () inclusum saeculum v. annus codicis est.

Opera auctoris hactenus edita:

1. **A kereszténység szent könyvei.** [Sacri libri christianitatis.] I. Budapest, 1928, pp. 279. — t. II. 1929, pp. 309.
 2. **Verfasser und Heimat der Mone-Messen:** Extractum ex Ephemeridibus liturgicis Roma 1928, pp. 5.
 3. **Az ószövetségi kinyilatkoztatás története.** [Historia revelationis V. T., cum B. Rajeczky.] Budapest 1930, pp. 112.
 4. **Das älteste Schriftlesungssystem der altgallikanischen Liturgie:** Extr. ex Ephemerid. Liturg. Roma 1931, pp. 32.
 5. **Az újszövetségi kinyilatkoztatás története.** [Hist. revelationis N. T. pro gymnasiis cum B. Rajeczky.] Budapest 1931, pp. 111.
 6. **Die Heimat des Perikopensystems im Thomas-evangeliar:** Extr. ex Ephem. Liturg. 1931, pp. 5.
 7. **Kis Misekönyv a hívek használatára.** [Missale dominicale, cum F. Kühár.) Komárom 1932, pp. 480.
 8. **Liturgikus Lexikon.** [Lexicon liturgicum cum F. Kühár.] Komárom 1933, pp. 456.
 9. **A kat. liturgia.** [Liturgia cath. pro gymnasiis, cum B. Rajeczky.] Budapest 1936, pp. 118.
 10. **Az Ószövetség története.** [Historia V. T.] Budapest 1937, pp. 285.
 11. **A Biblia története a magyar nép számára.** [Historia Bibliae V. et N. T. cum O. Varga.] Budapest 1939, pp. 447.
 12. **Az Úr születésének évszaka.** (Jahreszeit der Geburt des Herrn.) Budapest 1939, pp. 20.
 13. **Hazánk legrégebb liturgikus könyve: a Szelephényi kódex.** (Le plus ancien livre liturgique de Hongrie: l'évangélaire de l'Archévêque Szelephényi): Extractum e «Magyar Könyvszemle», Budapest 1939, pp. 64.
 14. **Az Egyház szentjei.** [Sancti Ecclesiae, cum F. Kühár et F. X. Szunyogh.] Budapest 1941, pp. 314.
 15. **Esztergomi könyvtárak liturgikus kéziratai.** [Manuscripta liturgica bibliothecarum Strigoniensium.] Extractum e Pannonhalmi Főiskola Évkönyve 1940—1, Pannonhalma 1941, pp. 56.
 16. **Index codicum manu scriptorum liturgicorum Regni Hungariae:** Extractum, Pannonhalma 1941, p. 62.
-

A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának címjegyzéke

- I. **Horváth Ignác:** A Magyar Nemzeti Múzeum ősnymtatványai. Budapest, 1895. (Elfogyott.)
- II. **Dr. Áldásy Antal:** A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának címereslevelei. I. kötet. Budapest, 1904. **Ára 12 pengő.**
II. kötet 1—2. füzet. Budapest, 1923—30. **Ára 20 pengő.**
III—VI. kötet. Sajtó alá rendezte dr. Czobor Alfréd, kiadta dr. Áldásy József. (Kapható könyvkereskedésekben.)
- III. **Dr. Gulyás Pál:** A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában lévő Aldinák. Budapest, 1908. **Ára 2 pengő.**
- IV. **Dr. Gulyás Pál:** Magyar szépirodalom idegen nyelven a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában. Budapest, 1917. — Függelék. 1920. **Ára 10 pengő.**
- V. **Kereszty István:** Hírlapok és folyóiratok 1867-ig. Budapest, 1916. **Ára 3 pengő.**
- VI. **Isoz Kálmán:** Zenei levelek a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában. Budapest, 1912—1924. I. 1—3. füzet. **Ára 9 pengő.**
- VII. **Akantisz Viktor:** A Todoroszku-Horváth-könyvtár. Budapest, 1922. **Ára 6 pengő.**
- VIII. **Dr. Bártfai Szabó László:** Gróf Széchenyi István könyvtára. Budapest, 1923. **Ára 4 pengő.**
- IX. **Dr. Váczy János és Rédeyné dr. Hoffmann Mária:** Irodalmi Levelestár. I. kötet. Budapest, 1923. **Ára 5 pengő.**
- X. **Végh Gyula:** Rariora et Curiosa gróf Apponyi Sándor gyűjteményéből. Budapest, 1925. **Ára 3 pengő.**
- XI. **Végh Gyula:** Régi magyar könyvkötések rajzai az Országos Széchenyi Könyvtárban. Budapest, 1936. **Ára 4 pengő.**